

Remdami Prezidentą Trūmaną, Padėsimė Vykinti Roosevelto Idealus

VILNIS

Vilnis Tapina Daugiausia Žinių iš Lietuvos. Todėl Skaitykite Ją.

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

VOLUME XXVI, NO. 101.

ŠEŠTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 28, 1945.

KAINA TRYS CENTAI

KASDIENA—

Hitlerio Dovana
Guernica
Žmogėdros
K. Karosienė

Išdavikui Petainui ir jo palydovams Hitlerio valdžia davė 8 automobilius grąžti per Šveicariją Francūzijon.

Kokia globa ir koks duonumas! Bet Hitlerio dovana ne tame. Jis dovanoja Petainą Francūzijai tuo tikslu, kad sukėlus ten demoralizaciją.

Naciai tikisi, kad francūzai susipinaus savo tarpe. Vieni bus už Petainą, kiti prieš.

Momentą, betgi, jie pasirinko prasciausia. Milžiniška francūzų didžiūma dega didžiausia neapykanta prieš nacius.

Francūzai dabar žino, kad žvėriškai naciai elgėsi su belaisviais ir vergijon paintais civiliniais.

Petaino klika už tai taip pat atsakominga.

Šiandien suėmė aštuoni metalai, kaip vokiečių lėktuonai su žeme suligino (Baskų katalikų šventovę Guernica (Ispanijoj)).

Budieliai tuomet triumfavo. O šiandien Hitleris kur nors Berlyno požemy drasko kaip pasišutęs žvėris. Goeringą glitnie suėdė ar baigia ešti. Mussolini, sakoma, pačiuo partizanai. Žvėrių gulyklos Berlyne laigiama likviduoti.

Senatoriai ir kongresmanai, kurie savo akimis matė nacijų barbarizaciją Buchenvaldo stovykloje, pristigo žodžių, reikškami pasibaurėjimą ir pasibašėjimą.

Generolas Eisenhoweris jiems priminė: Tamstos matėte tik tą vieną stovyklą. Jų yra daugiau. Pamatykite ir kitas.

Tik vokiški žmogėdros galybės pravesti tokias masines žuodynes.

"Baltic Review" pastarasis numeris duoda šaunios medžiagos apie Lietuvą.

Platininkite "Baltic Review" tarp amerikonių, ypač tarpe politikų. Svarbu, kad ir jie sužinotų daugiau teisybės apie Pabaltijo šalįs.

Smetonininkai ir "tarybininkai" daug ką apgavo savo melais.

Kas noritė gauti "Baltic Review" rašykite šiuo adresu: Baltic Review, P. O. Box 242 D, New York 3, N. Y. (Kopija 10 centų.)

K. Karosienė bus "Vilnies" ir "Laisvės" korespondentė San Francisco Konferencijoj. Pirmoji jos telegrama tilpo vakar dienos "Vilnyje".

Šeikite atžidai mūsų korespondentės pranešimus. Juose vis suomet rasite ką nors naujo.

Baigiant rašyti šias pastabas, perskaičiau žinią, kad Maskvos radijas sako, jog Goeringas lėktuvu išdėmė iš Berlyno ir išsivežė su saviu 20 milijonų dolerių.

Jei pasirodytų, kad tai teisybė, tai tik kriminalisti suras kad ir tolimiausiam pasaulio krašte. Nepabėgt jam nuo savo likimo.

Sekant mėnesį suėis šimtas metų nuo gimimo dienos garsios lietuvių rašytojos Žemaitės-Zimantienės. Žemaitė mirė 1921 metais.

Lietuvoj jos atmintis bus plačiai pagerbta. Šioj šalyj mes taip pat turėtume prisiminti apie Žemaitę.

AMERIKOS IR SOVIETŲ ARMIJOS SUSIJUNGĖ

BERLYNAS GREIT BUS SOVIETŲ RANKOSE

Mušiai Eina Koridoriuose, Sklepuose, ant Stogų ir Subvėse

LONDONAS, bal. 27.—Sovietų jėgos suvarė nacijų gynėjų ir mirties mašū aplink Tiergarten (didžiausias parkas Europoj). Raportas iš Švedijos tvirtina, kad Berlyno puolimas tik valandų klausimas. Naciai kuopėliko tik trečdalis Berlyno. Sulyg vokiečių raportu, Sovietai varosi į pietvakarius apie Gruenwaldą.

Sovietų pranešimas sako, kad kovos persimetė į koridorius, ir palėpes ir ant didžiųjų namų stogų. Mušiai taipgi ejo požeminėj gelžkelių sistemoj, sklepuose, tuneliuose ir subvajoj stotyse.

Septintoj mūsų dienoj Sovietai jau turi užėmę du trečdaliu arba 431 ketvirtines mylias Berlyno.

Maršalo Gregory K. Zukovo jėgos šiaurvakariuam sektory pasivarė pirmyn tris mylias per centų naktį. Jos prasimušė į darbininkų apgyventą distriktą Mahobit ir į pagarsėjusį parką Tiergarten, pačiame centre degančio Berlyno.

Sovietų jėgos žygiuojančios į pietus paėmė Stettin uostą ant Oder upės įtakos ir artinasi prie Prenlau, kaip praneša nacijų komunikatas. Prenlau yra 28 mylias į pietvakarius nuo Stettino.

Pirmoji baltarusių armija varo paėmė industrinį miestą Siemestadt ir eina pirmyn, kaip pranešama per Maskvos radiją.

Maršalo Ivan S. Konevo pirmo-

ji ukrainiečių armija pietuose galutinai užėmė Tempelhof aeroportą.

Sovietų jėgos užpildė didžiausio Berlyno kalėjimo apieilinkę prie Tiergarten, šiaurvakarių miesto pusę. Nacių rankose beliko tik trečdalis Berlyno. Sulyg vokiečių raportu, Sovietai varosi į pietvakarius apie Gruenwaldą.

Sovietų pranešimas sako, kad kovos persimetė į koridorius, ir palėpes ir ant didžiųjų namų stogų. Mušiai taipgi ejo požeminėj gelžkelių sistemoj, sklepuose, tuneliuose ir subvajoj stotyse.

Septintoj mūsų dienoj Sovietai jau turi užėmę du trečdaliu arba 431 ketvirtines mylias Berlyno.

Sovietų pranešimas sako, kad kovos persimetė į koridorius, ir palėpes ir ant didžiųjų namų stogų. Mušiai taipgi ejo požeminėj gelžkelių sistemoj, sklepuose, tuneliuose ir subvajoj stotyse.

Septintoj mūsų dienoj Sovietai jau turi užėmę du trečdaliu arba 431 ketvirtines mylias Berlyno.

Kunigija Ragina Išleisti FEPC Bilių

COLUMBUS, O.—Ohio senatė ejo svarstymas FEPC (Fair Employment Practice Committee) billaus. Senato rūmuose susirinko 350 atstovų nuo įvairių organizacijų kalbėti už bilių. Leista kalbėti šešioms. Biliui priešingų nepasirodė.

Išklusinėjimas atidėtas iki gegužės 2, kaip 11-la val. ryto. Už bilių kalbėjo kun. Arnold Witzman iš Cincinnati; Rev. Floyd Faust, Ohio Bažnyčių Tarybos pirm.; rabinas Rosenthal nuo Clevelando žydų Tarybos; Rev. Frank Reicker, nuo Unitarian Church, Columbus; Theodore Barry nuo nacionalinės ne-grų organizacijos ir Mrs. Dorothy B. Persky nuo Clevelando žydų tautos moterų organizacijos.

Trumanienė Nelaikys Spaudos Konferencijų

WASHINGTONAS, bal. 27.—Ruth Montgomery laikū pranešė grupei moterų reporterių, kurios aprašinėjo Rooseveltienės veiklą per paskutinius 12 metų, kad Trumanienė nežada laikyti spaudos konferencijų.

Raud. Kryž. Bando Išlaisvinti Belgijos Karalių

BRUSSELIS, bal. 27.—Nacių viršininkai teigiamai atsisėdė link Raudonojo Kryžiaus pastitarum, kad išlaisvinti karalių Leopold ir jo šeimą. Pastitarimai prasidėjo try savaitės atgal. Kolkas nėra oficialių užtikrinimų, kad karalius paliuosutats.

VISO PASAULIO AKYS ATKREIPTOS Į SAN FRANCISCO

LENKŲ VALDŽIOS KLAUSIMAS ATIDTAS. IKI PO KONFERENCIJOS

SAN FRANCISCO, bal. 27.—Vakar popiet įvyko bene svarbiausia sesija Tarptautinės Konferencijos po preliminarinio susiorganizavimo.

Atidaręs sesiją Valstybės Sekretorius Edward Stettinius pasakė svarbią įžanginę kalbą. Ją jis pažymėjo, kad Tryjų Didžiųjų (Jungt. Valstijų, Britanijos ir SSSR) užsienio reikalų ministrai susitarė nekelti Lenkijos laikinosios valdžios klausimą iki konferencijai.

Po Stettinuso kalbėjo Kinijos užsienio reikalų ministras T. V. Soong. Jį pasekė SSSR Užsienio Reikalų komisaras Viačeslav Molotovas. Jis kalbėjo rusiškai ir jo kalba tuojats išversta angliškai ir francūziškai.

Paskiniausiai kalbėjo Britanijos Užsienio Reik. Minist. Anthony Eden.

Visų jų kalbos susivedė į vieną tašką: Iš šios konferencijos turi ginti galimą tarptautinę organizaciją, kuri saugos taiką visam pasaulyje.

Šiandien Jungtinių Tautų delegatai praleido dieną atskirose sesijose organizuodamiesi tolimiesiems darbam. Patys didieji darbai prasidės gal tik atidėcijai savaitę.

Beje, Britų Užsienio Reikalų ministras Edenas savo kalboje pareiškė, jog jis tikis, kad konferencija užbaigs darbą į 4 savaites.

AMERIKIEČIAI IŠLAISVINO DAR 8,235 IŠ KARO BELAISVIŲ KEMPĖS ANT DUNOJAUS TARP IŠLAISVINTŲ YRA CHICAGIETIS

Su J.V. 3-čiaja Armija, Vokietijoje, bal. 27.—Generolo Pattono 3-čiosios armijos 86-toji divizija paėmė dar vieną belaisvių kempę. Viso belaisvių iš šios kempės paliusavo 8,235 oficerių ir karėvių. Didžiojoji eja buvo francūzų ir rusų. Buvo ir kitų tautybų. Dvidešimt vienas amerikiečių oficerių ir karėvių apsisakojo kokius kankinimus prisiejo pakelti kempėj.

Iš Chicagos ir kitų miestų radosi Staff Sgt. Thomas Manley, 5517 S. Sangamon st., Chicago; Pvt. J. Schultz iš Sheboygan, Wis.; Staff Sgt. Dwight G. Reiger iš Sioux City, Ia.; Sgt. David J. Kulcher iš Ecorse, Mich., ir Capt. H. A. Johnson iš Flint, Mich.

8,600 Jankių Vienių Kempėj

Anapus Mulde upės jankiai eidami per disorganizotas nacijų cėlėis, perėjo 11 Aljantų karo belaisvių kempijų ir ligoninių. Tik iš dviejų kempijų paliusota 50,000 belaisvių, kurių tarpe yra 8,600 amerikiečių.

Maj. Fred Craig iš Friendship, Tenn., gryždamas iš anapus Mulde link Sovietų linijų šalia Elbe upės, sakė jog nei žinoti negalima tikrai kiek tose kempėse iš viso buvo. Visur kaliniai rodė didelį džiaugimą sulaukę išlaisvinimo. Tik vienoj kempėj rodė 20,000. Išlaisvinėjimas įsakyta pasilikti kempėse pakol bus surastas būdas juos kiti išvėžti.

Vienoį kempėj, kuri luvus prirengta francūzams 1941 metais, rodė 207 amerikiečius. Kitoj

ligoninėj ir francūziškai. Paskiniausiai kalbėjo Britanijos Užsienio Reik. Minist. Anthony Eden.

Visų jų kalbos susivedė į vieną tašką: Iš šios konferencijos turi ginti galimą tarptautinę organizaciją, kuri saugos taiką visam pasaulyje.

Šiandien Jungtinių Tautų delegatai praleido dieną atskirose sesijose organizuodamiesi tolimiesiems darbam. Patys didieji darbai prasidės gal tik atidėcijai savaitę.

Beje, Britų Užsienio Reikalų ministras Edenas savo kalboje pareiškė, jog jis tikis, kad konferencija užbaigs darbą į 4 savaites.

AMERIKIEČIAI IŠLAISVINO DAR 8,235 IŠ KARO BELAISVIŲ KEMPĖS ANT DUNOJAUS TARP IŠLAISVINTŲ YRA CHICAGIETIS

Su J.V. 3-čiaja Armija, Vokietijoje, bal. 27.—Generolo Pattono 3-čiosios armijos 86-toji divizija paėmė dar vieną belaisvių kempę. Viso belaisvių iš šios kempės paliusavo 8,235 oficerių ir karėvių. Didžiojoji eja buvo francūzų ir rusų. Buvo ir kitų tautybų. Dvidešimt vienas amerikiečių oficerių ir karėvių apsisakojo kokius kankinimus prisiejo pakelti kempėj.

Iš Chicagos ir kitų miestų radosi Staff Sgt. Thomas Manley, 5517 S. Sangamon st., Chicago; Pvt. J. Schultz iš Sheboygan, Wis.; Staff Sgt. Dwight G. Reiger iš Sioux City, Ia.; Sgt. David J. Kulcher iš Ecorse, Mich., ir Capt. H. A. Johnson iš Flint, Mich.

8,600 Jankių Vienių Kempėj

Anapus Mulde upės jankiai eidami per disorganizotas nacijų cėlėis, perėjo 11 Aljantų karo belaisvių kempijų ir ligoninių. Tik iš dviejų kempijų paliusota 50,000 belaisvių, kurių tarpe yra 8,600 amerikiečių.

Maj. Fred Craig iš Friendship, Tenn., gryždamas iš anapus Mulde link Sovietų linijų šalia Elbe upės, sakė jog nei žinoti negalima tikrai kiek tose kempėse iš viso buvo. Visur kaliniai rodė didelį džiaugimą sulaukę išlaisvinimo. Tik vienoj kempėj rodė 20,000. Išlaisvinėjimas įsakyta pasilikti kempėse pakol bus surastas būdas juos kiti išvėžti.

Vienoį kempėj, kuri luvus prirengta francūzams 1941 metais, rodė 207 amerikiečius. Kitoj

SUSIJUNGIMAS ĮVYKO TORGAU MIEST.

Prezidento Trumano Pranešimas Apie Šį Istorinį Įvykį. Jankiai Arti Municho

WASHINGTONAS, bal. 27.—Amerikos Armija vakar susieikė su Raudonąja Armija Torgau mieste, prie upės Elbe. Toks pranešimas paskelbtas Baltajam Name.

Prezidentas Truman pranešė: "Anglo-Amerikos armijos, po komanda gen. Eisenhowerio, susitiko su Sovietų jėgomis ten, kur jos tikėjosi susitikti, Vokietijos širdy. Priešo eilės perskelta pušiau.

"Tai dar nėra galutinios pergalės Europoje, bet ta valanda artinasi..."

"Susivienijimas mūsų jėgų Vokietijos širdy turi pasauliui tą reikšmę, kurią pasaulis supras. Tas reiška, pirmiausia, kad užgesinta paskutinė desperatiška Hitlerio ir jo gengsteriškos valdžios vilnis.

"Bendras frontas ir bendras tikslas valstybių, susivienijusių šiame kare prieš tironiją ir nežmoniškimą įvykinta fakte, kaip tas senai įvykinta pasiryžime. Niekas neperskirs, niekas nesusilpnins bendro tikslo mūsų armijų-veteranų davesti savo pergalingą kovą iki galutinio Talkininkų triumfo Vokietijoje."

Prezidentas Trumanas toliau pabrėžia, kad susijungimas Talkininkų armijų signaluoja mums ir visam pasauliui, jog mūsų tautų bendradarbiavimas yra pilnai efektyvus.

Prez. Truman sako, kad tame triumfe apsisavinuko Franklino Roosevelto drąsa ir pasiryžimas.

TORGAU, Vokietija.—Dainių ir muzikos garsai aidėja Elbe pakraščiais. Generolo Hodges pirmosios armijos vyrai broliuėjasi su maršalo Konevo pirmosios ukrainų armijos vyrais.

Torgau viešpatauja puikiausia nuotaika. Šis karas dar nematė tokių džiaugsmingų scenų.

(Torgau randasi vakariniame Elbe sone.)

Per Elbe upę praplaukė daugybė raudonarmiečių pasisveikinti ir pasidžiaugti sykiu su jankiais.

PARYZIUS, Bal. 27.—Gen. Pattono trečioji armija išvėžė Austrijon ir užmezgė kontaktą per radiją su Sovietų armija į vakarus nuo Viennos.

Trys armijos artėja prie Municho, Bavarijos didmiesčio.

Goering Pabėgo Su \$20,000,000

LONDONAS, bal. 27.—Iš Maskvos pranešama, jog nacijų maršalas Goeringas lėktuvu išbėgo iš Berlyno pasidamams žmogų ir \$20,000,000 vertės turto.

Nacių radijas pranešė, jog Goeringo vietoj pastatytas gen. Ritter von Grein.

Jankiai Matė Baisų Vaidą

J.V. 3-čioji Armija, Austrijoj. Kada 11-toji šarvuotji divizija ejo per Austriją, karėviū matė dar daugiau vokiečių papildytų laisvėnybių. Ravuose paėli keičią matė sužalotus kūnus kalnijų, kurie kelyje į Flossenburg koncentracijos kempės link Municho nebegalėjo paėli ir tapo nušauti. Eiman pas mylios suškaitė 100 kūnų kalnio rūbuse.

Smarkūs Mušiai Prie Bagiuo

MANILA, bal. 27.—Amerikiečių 33-čioji divizija šiandien kovėsi prie Bagiuo, vasarinės Filipinų sostinės. Japonų jėgos tvirtai laikėsi. Iš fronto pranešama, jog Bagiuo puolimas neįsivengiamas.

Paskutinias raportas rodo, kad 33-čioji divizija jau tik 700 masių nuo Bagiuo centro. Jankiai pasiekė Bagiuo eidami 20 mylių per kalnus, užmušė 6,713 japonų ir suėmė 45.

Ant Mindanao 24-toji divizija varėsi per salą, kad perkirtų Japonų jėgas. Jankiai atsistojo apie 20 mylių nuo Davao įlankos paėje 12 mylių vieškeliu.

Gen. MacArthur komunikatas praneša, kad homeriai vėl smogė ir priešo aerodromus ant Formosa prie Matsuyama, Tainan ir Kamka. Budinkai sunaikinti ir aerodromai liepsnose.

Brazilija Žada Priimti Daugiau Imigrantų

RIO DE JANEIRO, bal. 27.—Specialė komisija jau du metus svarsto Brazilijos imigracijos įstatos. Po karo žada atidaryti kelią į Braziliją didesniams skailium imigrantų. Pretz. Getulio Vargas žada įteikti komisijai savo rekomendacijas.

Jungtinės Valstijos, gelžkelių turi tik 164,000 mylių, palyginus su Jungtinių Valstijų 3,400,000 mylių. Ten yra daug neisdirbtos žemės.

"VILNIS"

(THE SURGE)
LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$4.00, six months \$3.25, Chicago \$4.00, six months \$4.25, foreign countries \$8.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.
PHONE, VICTORY 7223-7229
Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kinijos Delegacija

Kinijos delegacijai San Francisco Konferencijoj, išrodo, teks sulosti nemenką rolę. Išrodo, kad ji bus kaip ir tarpininkas, kilus vienikiams ar kitokiems ginčams. Iš viso kinų delegaciją yra dešimt asmenų. Delegacija veiks vieningai ir balsuos kaip vienetas.

Vienus iš delegatų yra komunistų lyderis Tung Pi-wu.

Jis pats yra tos nuomonės, kad jo įvedimas delegacijon nėra Chiang Kai-seko valdžios komplimentas jam, kaip asmeniui. Jis sako, kad tai ženklas, jog Kinijoje einama prie nacionalės vienybės. Jis išsireiškė, kad ir Kinijos valdanciose sferose pradeda suprasti, jog nacionalė vienybė yra būtinausias reikalas.

Sykiu su Tung Pi-wu atvyko jo sekretorius Chang Han-fu. Jis nėra delegatas. Chang Han-fu yra redaktorius kinų komunistų laikraščio anglų kalba. Jis yra vienas iš įtakingiausių Kinijos laikraštinių.

Kitas žymus kinų laikraštinkas, delegacijos narys, yra Hu Lin, redaktorius įtakingiausio dienraščio "Ta Kung Pao."

Jugoslavai Džugauja

Raudonosios Armijos pergales Berlyne Belgradas pastikio didžiųjų kanuolių salvėmis. Belgradiečių džiaugsmas neapsakomas. Taip raportuoja M. W. Fodor, Chicagos "Sun" korespondentas.

Belgrado dienraštis "Politika" rašo, kad jugoslavų aktyve Berlynas buvo simbolis to visko, ką jugoslavai labiausia neapkenčia. Berlynas buvo fašistinių pabaisų lizdas. Kaipgi nesidžiaugti, kad tas lizdas baigiama griauti!

M. W. Fodor taip pat praneša, kad šiuo momentu jugoslavų akys atkreiptos į Istrijos pusiasalį. Tas pusiasalis įsireičia į Adriatiko jūrą.

Istrijos pusiasalis apgyventas kroatais ir slavėnais. Etnografiniu atžvilgiu jis turėtų būti Jugoslavijos dalis, nors italai tam priešinis. Italai ten yra mažumė. Tik Trieste uostamiesty italai sudaro didžiumą.

"Politika," "Borba" ir kiti laikraščiai labai daug rašo apie būtiną reikalą priskirti Istriją prie Jugoslavijos. Jie turi tam rimto pagrindo.

Kiečiau Jus Paspaupt

Nacių brutalus ir žveriškas elgimasis su Taltininkų karo belaisviais verste verčia keisti mūsų elgimąsi su vokiečiais belaisviais Amerikoje. Tas nereiškia, kad reikia vaduoties kerštu ir elgtis su jais taip, kad jie padvėstų badu. Bet kaip juos Amerikoje traktuojta, tai išrodo, kad čia jiems piknikas.

Vakar iš Washingtono pranešė, kad armijos vyriausybė pagaliau nusitarė nešėti juos aiskrymu ir kitais delikatesais. Jie bus valgydinami prasčiau. Be to, jie turės daugiau dirbti.

Belaisvių stovyklose hitlerininkai taip arogantiškai nusiteikę, tarytum ir čia būtų kokia viešpačių rasė.

Štai pavyzdys: Oregon valstijoje 15,000 belaisvių buvo pasiūsta dirbti miškuose. Jie atsiskė dirbti. Girdi, darbas esąs per daug sunkus ir barakai, kuriuose juos apgyvendino, esą netikę. Mūsų armijos vyršylos nusilenkė šiems arogantams. Juos paliausavo nuo darbo miškuose.

Argi tai ne skandalas! Tuo tarpu paaiškėjo, kad jie gyveno ir juos maitino nei kiek neprasčiau negu darbininkus unijistus, kurie dirba miškuose.

Vienoje belaisvių stovykloje, netoli

Bostono, hitlerininkai edė kumpius, kuomet tos apielinkės civiliai gyventojai apie kumpius tik svajoti tegali. Apie tai Kongreso militarinių reikalų komitetui užvakar papasakojo generolas B. M. Bryan.

Naciškiems nachalams reikia aplaulyti ragus. Juos reikia paspausti daug kiečiau. Juos reikia versti, kad dirbtų ilgiau ir sunkiau. Jie taip-pat atsako už tą kruviną režimą, kuris paskandino pasaulį kraujuose.

Labai bloga ir tas, kad tarp nacių belaisvių čia nevedama jokia priešfašistinė propaganda. Nedaroma pastangų juos perauklėti. Iš jų smegeninės dar neištrenkta hitleriniai nuodai.

San Francisco ir ADF

Amerikos Darbo Federacijos patarėjas prie Jungtinių Valstijų delegacijos atvyko į San Francisco, giedodamas seną giesmę, kad ADF nieko bendro neturi su tarptautine darbo unijų sąjunga, kurios Administratyvis Komitetas šiuo laiku posėdžiauja Oaklande.

Bet ten vietos, San Francisco, Darbo Federacijos nariai entuziastiškai sveikina tarptautinio darbininkų sąjudžio vadus, kurie kalba vardu 60ties milijonų unijistų. Darbo Federacijos vadovybė vis labiau izoliuoja save nuo savo narių.

Kokią poziciją užima ADF vadovybė Jungtinių Tautų konferencijos atžvilgiu? Jos pozicija neigiama. Vėsdoma sistematiška antisovietinė kampanija, ji faktinai sabotuoja pamatinį konferencijos tikslą—sukurti tarptautinę saugumo organizaciją. Ji priešinga nubaudimui karo kriminalistai. Ji priešinga tam, kad vokiečiai būtų vertinami savo darbu prisidėti prie atsteigimo jų pačių išgriautų miestų ir sričių. Sako, tai bus "vergija." Pagaliau, jie priešingi ir Rooseveltui planui užtikrinti darbą 60,000,000 darbininkų. Šiuo atveju Green-Wool-Hutcherson niekuo nesiskiria nuo reakcinių lyderių Nacionalės Manufekerių Asociacijos.

Kol ta vadovybė stovės Darbo Federacijos priešakyje, tol negali būti kalbos apie vienybę Amerikos darbininkų judėjime.

Kuomet CIO, glaudžiausiam kontakte su visų kitų kraštų darbo unijomis, planuoja, svarsto ir daro išvadas kokia bus darbininkų rolė pokariniame pasauly. Darbo Federacijos bosai, nelyginant tie anarchistai, skaldo darbininkų eiles ir atmeta visokį kurybinį darbą.

Jie patys nesudisciplinuos. Eilinių Federacijos narių priedermė labai atsakominga. Jie parivalo jungties bendram darbui su CIO ir vesti sistematišką ir kuo plačiausią kampaniją prieš vadus, kiampanjančius šunkeliais.

10,000,000 Automobilių

Auto Darbininkų Unija planuoja. Jos vadovybė teisėtai mano, kad ji turi daug ką pasakyti apie tos industrijos reikalus ir apie rekonversiją.

Karui artinanties prie pabaigos, reikia konkrečiai planuoti kaip ir kas bus su Auto gamyba taikos metu.

Šiuo laiku Auto Unijos Pild. Taryba posėdžiauja Milwaukee. Prezidentas R. J. Thomas patiekė praktišką rekonversijos planą.

Amerikai ir pasauliui reikia automobilių, kuo daugiausia jų. R. J. Thomas sako, kad ta industrija kasmet gali duoti 10,000,000 automobilių. Nusistatęs tokį tikslą, darbo užtekty milijonui darbininkų, kiek jų yra karo metu. Tas apsaugotų auto industriją nuo bedarbės.

R. J. Thomas'o planas nėra kokia svajonė. Reikia tik, kad industrijos vadovybė susitartų su unijos vadovybe ir planuotų bendrai.

Vilnies Bendrovės šerininų suvažiavimas įvykis 13 d. gegužės. Mes jau pradėjome rengtis, kad užtikrinus suvažiavimo pasekmumą. Spvažiavimas bus tuo pasekmingesnis, juo daugiau šerininų į jame dalyvaus.

Draugai, pasižymėkite savo kalendorių gegužės 13 dieną.

Niekur kitur nepasidėkite dalyvauti. Tą dieną būkit su vilniečiais.

APŽVALGA

RUSAI APIE ROOSEVELTĄ

"New Masses" (Balandžio 24 d.) įtalpino įdomų Ralph Parker'o straipsnį apie tai, kaip Sovietų Sąjungos vadovybė ir visuomenė žiūrėjo į mirusį Amerikos demokratiškos vadą F. D. Rooseveltą.

Sovietų šalyje Rooseveltas asmenybe pradėta stebėtis nuo 1933 metų, kuomet jisai pripažino Sovietų Sąjungą ir užmezgė su ja diplomatinčius ryšius.

1934 metais Stalinas, pasikalbėjęs su anglų rašytojumi H. G. Wells'u pareiškė: "Is visų kapitonų naujojinio kapitalistinio pasaulio Rooseveltas yra stipriausias. Dėl to negali būti mažiausios abejonės."

Ralph Parker sako: Nemanykit, kad kas nors kitas daugiau už Rooseveltą padarė, kad įtikint Sovietų opinjai, jog Stalino pažiūra į galinybę socialistinei valstybei darniai sugyvi su kapitalistiniu pasauliu yra teisinga.

Nuo revoliucijos pradžios Rooseveltas buvo pirma stambi kapitalistinio pasaulio asmenybe, į kurią rusai žiūrėjo su pasitikėjimu. Ir tas tuo svarbiau, kad rusai žinojo, jog jis stambi pajėga.

Franklin D. Roosevelto populiarumas Rusijoje dar labiau padidėjo, kuomet 1937 metais jisai išstojo prieš fašistinius agresorius. Maskva buvo gerai painformuota, kad prezidentas neprireikė Chamberlaino ir Dalaidero vedamai užgerinimo politikai (Municho laikais).

Rooseveltas nepasidavė piktomis užmačioms sudaryti "Kryžiaus Kargą" prieš bolševikus.

Jau tuomet Sovietuose pajauta, kad Rooseveltas yra jų nuosirdus šalininkas kooperavimosi su SSSR.

Ralph Parker pabrėžia: Jeigu Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos žmonės bus ištikimi Roosevelto ir Stalino pažiūrai, kad tarpe jų dviejų šalių nėra jokio antagonizmo, nežiūrint skirtumų valdžios sistemoj, tai Pravdos žodžiais "sis kare užsigrūdins draugiskumas dar labiau sustiprės, kaipo skaitus paminklas prezidentui Rooseveltui."

Maskva giliai liūdėjo, mirus Rooseveltui. Gedulo ženklai buvo matomi visur. Žmonės buvo susikuopę, apsišaršę. Jie jautėsi netekę širdingaiam prieteliaus.

"Izvestija" rašo: Politinė Roosevelto istorija prieškariniais laikais buvo jo ruošimasis tai vryraujančiai rolei, kurią jis atliko antram pasauliniame kare. Rooseveltas organizavo Amerikos liaudies kovą prieš fašistinę agresiją.

Ne tik rusai, bet visa žmonija žiūrės į Rooseveltą, kaip į žymiausią čempioną kovoje už demokratią ir progresą.

Prasidėjus Jungtinių Tautų konferencijai, progresyviai Amerikos lietuviai privalo garsiai prabilti, kaip jie žiūrį į Jaltos konferencijos nutarimus ir Lietuvos ateitį.

R. Mizara "Laisvėje" duoda labai gerą patarimą: Mes galime (ir privalome) pasistūti mūsiškai, Amerikos delegacijai telegramas, užgriandamas Krymo konferenciją ir pareiškiandamas, jog Amerikos lietuvių visuomenė šimtu nuomincų sutinka su Lietuvos nuominciu, tartu 1940 metais, kad Lietuva būtų tarybinė respublika ir įeity į Tarybų Sąjungos tautų šeimą!

Mes stojame už glaudžių Jungtinių Tautų vienybę. Mes smerkiame Jaltos konferencijos puolėjus! Telegramas gali siųsti mūsų organizacijų valdybos ir pavieniai asmenys—geriausiai būtų, jei susitartų keletas arba keliolika veikėjų ir pasiųstų bendrą telegramą.

Taipgi, kur tik galima, reikėtų suaukinti mitingus ir juose panašios telegramos primti ir pasiųsti: American Delegation to the San Francisco Conference, San Francisco, Cal.

Pagaliau, galima siųsti ne tik telegramos, o ir paštą pareiškimai, nes, kaip sakytą, konferencija šaukiami ne vienai dienai.

Reikaluoja Didesnių Aikų Aldermanam

SPRINGFIELD, bal. 26.—Bilius, kuris reikaluoja pakelti uetine Chicago aldermanų algą nuo \$5,000 iki \$7,500 buvo įneštas Illinois senate per sen. Richard J. Daley, demokratą iš Chicago. Aldermanai dabar apart algos gauta sekretoriaus išlaidoms \$2,000 į metus ir automobilio išlaidoms po \$88 į mėnesį.

THE WEATHER

CLOUDY AND COLD, followed by rain or snow - Just the day to save an extra telephone call of food cooking hot!

Pirmieji būriai janki persikelia per Saale upę, Vokietijoje, ties Weissenfels. Jie pradėjo sturmuoti nacių tvirtovę Leipzig ir už trumpo laiko šis didmiestis pateko į mūsų 1-mosios armijos rankas.

IŠVAKARĖSE ISTORINIO JUNGTIŲ TAUTŲ SUVAŽIAVIMO

San Francisco—Pasaulinė Sostinė.

San Francisco, Calif., bal. 23.—Is šio karo baisaus juodo debesio juo matosi skaiszėmonės padangė. Matosi pagrindas, ant kurio bandoma išbuduoti pasaulinės taikos judėjimas.

Mūsų šalies miestas, San Francisco paskirtas to judėjimo centru. Taip ir turėjo būti. Taip kaip Geneva buvo keliamą į taikos centrą periteama pasauliniame kare, taip dabar San Francisco rengiamas tuo centru. Labai buvo natūralu periteama kare pasiskirti Geneva, nes tuomet tas miestas buvo kultūros centras. Geneva taipgi buvo gimimo vieta Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus. Ten Tautų Lyga turėjo savo buveinę.

Civilizacijos vadovybė dabar pakrypo į vakarus—į Ameriką, kur San Francisco stovi ant rytojaus kryžkelio. Mes pasitikime, kad Jungtinės Tautos, kurių delegaciją čia renkasi, padės pagrindą planui, kuris padarys visus kelius į pasaulį saugius ateities keliautojams. San Francisco tikrai taps pasaulinė sostinė.

Kas Daugiausiai Kalbama Išvakarėj Konferencijos?

Kalbama daugiausia Lenkijos klausimu. Mat laikraščiai per daugiau savaitę nieko kito nestatė taip svarbiu, kaip Lenkijos nesilankymą į Jungtinių Tautų Suvažiavimą. Kur tik eini, kur tik klausai, tai žmonės diskutuoja tą klausimą. Spaudos ir radijo sukelta opinija drūta. Didžiama mano, kad D. Stalinas nesilaiko savo žodžio ir kad jis sulaužė Jaltos sutartį. Kiti ginčija, kad ten yra kur nors šuniukas pakastas ir jis pakastas pas kitus, bet ne Sovietų Sąjungoj.

Vienok visi kalba, kad tas neuardys konferencijos, nors toki korespondentai kaip Sims rėkia, kad konferencija pavojuje dėl to Sovietų Sąjungos nusistatymo.

Is kitos pusės kiekvienas laukia susijungimo abiejų armijų, tai yra: is Vakarų pusės Vokietijos Yankių ir is Rytų—Sovietų. Nežiūrint pykčio, kurį spauda rodo Sovietams, žmonės to laukia kaip kokio išganymo nuo viso pikto. Aš manau, kad gilumoj širdies didžiama pa-

prastų žmonių, kurie skaito spaudą, supranta, kad jeigu Sovietų Sąjunga galėjo daugiau gyvybių nustoti kaip visos kitos šalys sudėjus krūvon, kad toji šalis neradys taikos planų, bet darys juos dar tremptesniais. Jie kalba kaip jankis "Slim" per telefoną susikalba su rusu Ivan, artinantis momentui susijungimo abiejų taltininkų armijų Vokietijoje, ir žino, kad rusai taip pat mano, kaip ir jie apie taiką ir priešio sumušimą.

Važiuojant į darbą gatvėkaru kas tas pastebėjęs Sovietų delegaciją ir su jais stovint Sovietų jūreivius. Nespėjus prartati, kad štai Sovietų delegacija, kaip vis pilnas gatvėkaris sužiuo. Kaip sau nori, visgi aišku, kad jie skaitomi "herojais."

Jau pribuvo į San Francisco uostą Sovietų laivas, kuris atvežė dalį delegacijos į Jungtinių Tautų konferenciją ir sykiu į būsimą Darbo Unijų konferenciją. Delegacija gyvens ant laivo laike buvimo San Franciscoje.

Taipgi girdėjome, kad lietuviai "kvilingali" irgi jau pribuvo, nors kol kas nežinia ką jie veikia.

San Francisco—Oakland penkių progresyvių organizacijų lietuviai turėjo susirinkimą St. Francis viešbutyje, balandžio 20 d., ir ten priėmė rezolucijas už Dumbarton Oaks, Bretton Woods ir Jaltos nutarimus ir pasiuntė Valstybės Departamentui, kuris rūpinasi rengimu Jungtinių Tautų konferencijos. Taipgi priėmė rezoluciją rėmėme prezidento Truman ir užuojautos rezoluciją našlei prezidento Roosevelto.

Pasveikinimų mūsų konferencijos buvo: nuo miesto majoro Roger Lapham, nuo C. I. O. Miesto Tarybos, ir kalbėjo C. I. O. Miesto Tarybos pirmininkas George Wilson.

Progresyviai lietuviai stovi pilnai su padarytais didžiųjų trijų planais.

Ks. B. Karosienė, "Vilnies" Rep.

Paleido Judžius Rodančius Nacių Baisenybes

WASHINGTONAS, bal. 26.—Armijos signalų korpuso filmos rodančios baisenybes nacių kempės, praleistos rodomui judžiuose per visą šalį. Filmos detalai parodo visas baisenybes Nordhausen, Arnstadt ir Ohardf kempėse.

USED FAT WORKS HERE!

1 lb. = 00

One pound of used fat makes enough synthetic rubber for 1.7 automobile tires. Save and turn in every drop. It's vitally needed.

Mokslas - Technika - Išradimai

IVAIRENYBĖS

Vienam paratrūperui kariui įtaisymas atsieina \$850. Galite įsivaizduoti kiek atsieina geras pulkas karių nugabenti ir paleisti parašintais žemyn.

Nuo liepos mėnesio 1940 iki gruodžio 1944 metų Amerikoj pagaminta: 254,850 orlaivių, 77,356 laivai, 75,654 tankai, 140,711 motorinių karo reikalams vežimų.

Kai pradžioje karo pasibrėžta pagaminti 50,000 orlaivių, kai kurie žmonės sakė, jog tai nebus galima.

Dr. C. L. Parsons sako, kad karui pasibaigus turėtų būti juo greičiau paleisti jauni mokslininkai karo tarnyboje esanti, nes kitaip būtų skriauda.

Sovietų Sąjungai, sako Dr. Parson, visai mažai mokslinių darbininkų paėmė karinė tarnyboje, kiti eina savo pareigas mokslo įstaigose.

Statistika skelbia, jog karo išlaidos yra tokios, kad užmušimui kiekvieno kario priešio elisė atsieina apie \$1,000,000.

Suprantama, aktualūs užmušimas mažai atsieina. Vienos kulkos užtenka, bet iki paruošiama armija ir nugabinama užjūrin, lėšos susidaro taip didelės, kad atsieina po milijoną vieno priešio užmušimui.

Atspausdinimas vieno puslapio kongresinio rekordo atsieina \$45, o dažnai kas atspausdinta yra visai menkos vertės. Tūli kongresmanai, kartais pastebėję ką laikraštį ar gavę kokį lapelį, nori įdėti į kongresinį rekordą ir padaro tai.

Amerikos armijoj yra 2,000 karių vardu **John Smith**. Labai daug yra pavardės Brown, taipgi Jones ir Miller. Tos pavardės yra lengviausia parašyti ir ne mažai atėvių keisdami pavardes pasisavina vieną jų.

Sakoma daugiausia laišku atsieina šiuo antraštu: 213 Washington St., Newark, N. J. Ten yra visos šalies War Production Bordas.

Department of Labor turi skyrių, kuris duoda medikalią aprūpinimą žmonoms keturių mažiausia apmokamų laispių karinėse įėgose tarnaujančių vyrų.

Mūsų laivynas siūncia po 5,000 elektroniskų inžinierių kas mėnesis į visas svieto dalis.

Po karo jie bus labai didelė pagelba X-Ray plėtojimui ir tobulinimui.

Daugelis jaunų vyrų patekę į laivyną išmokinti elektros inžinieriais.

Nors valdžia deda pastangas plačiai garsinti karo bondų pardavimą, išlaidos yra tik po 18 centų už kiekvieno \$1,000 parduoto bondo.

Daug pagelbi liuosnoriai darbininkai, kurie dirba Treasury Departmentui liuosu laiku.

Vienas šaukštukas riebalų turi medžiagos trims kulėoms.

Taupykime riebalus, jie labai reikalingi kulėkų, sprogtančios medžiagos gaminimui.

Burma kelias vasaros metu turi labai daug dulkių. Kad ištolo nebūtų galima pastebėti tuo keliu važiuojamo, reikalinga labai daug vandens prinešti jo laisvymui.

Vandens pristato iš drėgnų laukų vietinių gyventojų vaikai, gaudami už tai mokėti.

Saldžiosios bulvės geros nevien valgmui, bet jos gera medžiaga alkoholiui, delto naudingos industrijai.

Iki šiol jos tam nedaug naudotos, bet ilgainiui gali būti plačiai naudojamos.

Australijoj apie 7,000,000 gyventojų, bet avių yra apie 125,000,000. Australija parūpina mūsų armijai Pietiniam Pacifike 95% viso maisto.

Į metus mes gauname iš Australijos už \$357,000,000 maisto.

—A-n-s.

Reikšmingi Vietvardžiai

Turėdami laiko pastudijuokite ką reiškia jūsų miesto vardas. Jei jūs gyvenate Elgine, Evanstone, Creve Coeur, Du Quoin ar Galva, tai veikiama gerokai privergsite kol surasite originalinę reikšmę šių vietų pavadinimų.

Bet Amerikoj yra nemaža vietų, kurių pavadinimas visiems laikams pasiliks taip aiškus, kaip "penki pirštai." Štai keli pavyzdžiai:

- Finansų Srityje:**
Cash Corner, N. C.
Money, Miss.
Check, Va.
Nickell, Ky.
Dime Box, Tenn.
Giminystės Srityje:
Family, Mont.
Dad, Wyo.
Brothers, Ore.
Twin Sisters, Tex.
Brethren, Mich.
Parent, Minn.
Romansų Srityje:
Romance, Ark.
Love, Miss.
Bliss, Mo.
Caress, W. Va.
Lovely, Ky.
Admire, Kas.

Vėlai pradėjusi, bet jau nacionaliai pasižymėjusi pašybos mene farmerka Mrs. Anna Mary Robertson Moses. Šiandien ji jau 84 metų amžiaus. Ir iki 77-tųjų metų apie pašyba nieko nenusimanė. Dar ir dabar ji tebedarbuoja ant farmos Nuo Yorko valstijoje ir piešia tik nuo darbo atliekamu laiku. Jos piešti paveiksliukai įstatyti pačiose žymniausiose galerijose.

Lietuvos Totoriai

Jau Gedimino kariuomenėje tarnavo totorių būriai ir jų dalis pasilikio gyventi Lietuvoje. Nuo to laiko volėkčiai savo užrašuose dažnai mini lietuviškus totorius. Kad šie totoriai buvo ne laikinieji talkininkai, o Lietuvos gyventojai, rodo tas faktas, jog Algirdo kariuomenėje taip pat buvo totorių, kuomet šis vyko į karą prieš svetimuosius totorius Podolės krašte.

Daugiausia totorių Lietuvoje apsigyveno Vytauto laikais. 1396 metais Vytautas sėkmingai kariavo prieš išlaukinius totorius; juos nugalėjęs, jis paėmė daug nelaisvių, kurių dalį atidavė Jogailai, dalį apkrikštijo, o likusius apgyvendino netoli Vilniaus, prie Vokos upės, patikrindamas jiems mahometiškio tikėjimo laisvę, suteikdamas žemės ir įvairių teisių. Pirmoji totorių sodyba prie Vokos upės buvo pavadinta Sorok-Tatary. Kiti buvo apgyvendinti paėmiami Vilniuje ir kituose miestuose, kaip kad Trakuose, Kaune, kur gatvių vardai rodo jų buvimo vietą. Visuose minimuose miestuose yra Totorių gatvės.

Skaičių prie Vokos apgyvendintų totorių padaugino nauji nelaisviai, paimti Vytauto karuose su užsieniniais Edy - Girėjaus totoriais. Vėliau dar prisidėjo totoriai, atbėgę į Lietuvą su savo vadu Achmet - Chanu, įveikti kito totorių valdovo Mendli-Girėjaus.

Zymėtina, jog lietuvių pusėje kariavo ir dalis Saladeno totorių prieš volėkčius Zalgirio mūšyje 1410. Jie taip pat liko Lietuvoje.

Totoriškieji Lietuvos naujakuriai pasirodė labai ištikimami ir naudingi naujaijam savo tėvynei. Didžianam kunigaikščiu reikalaujant, totoriai turėjo eiti karo tarnyboje. Miestuose apgyvendinti totoriai stiprindavo jų jingalus.

Istikimybė Lietuvai.

Kai pašaliniai ordos totoriai įsiveržė į Lietuvą, įsiveržėliai kvietė lietuviškus totorius prisidėti. Bet šie atsakė užpuolikams: "Nei Dievas, nei pranašas (Mahometas) neliepia jums šį kraštą plėsti, o mums neliepia būti nedėkingiems jam. Mes laikome jus priešikais. Mes, savo kardu naikindami jus, mušame tinginius, o ne savo brolius. Sėdėkite sau už Volgos, kol kitos totorių ordos jus neišvarys. Mes, prie Vokos gyvendami, savo kraują liesime už brolius lietuvius, kurie priėmė mus kaip brolius."

Čia tenka paminėti, kad Lietuvos totoriai nebuvo verčiami kariuoti su sveltiniais ordų totoriais ir turkiais, nes lietuviški totoriai buvo tos pačios tikybos, kaip ir anie.

Totorių skaičius Lietuvoje taip greit augo, kad jau 1420 metais Vytautas, ruošdamasis į žygį prieš volėkčius Prūsiose ir latvių žemėje, turėjo 8,000 totorių savo armijoje.

Kiek daug Lietuvoje buvo totorių 16-tame amžiuje, rodo Lietuvos Metrika. Lenk-lietuvių karaliaus Zigmanto Trečiojo laikais imta totorius persekioti ir jų skaičius pradėjo mažėti, tačiau dar 17-jo amžiaus pradžioje Lietuvoje buvo priskaitoma apie 100,000 totorių, vyrų ir moterų.

Jų Užsėmimai.

Totoriai, kurie gyveno ne mieste, vertėsi vieni daržovių auginimu, kiti samdydavosi pasiuntiniais laikams bei siuntiniais nešioti, dar kiti ėmėsi vežiko verslo. Sakoma, jog Vytautas jus ir apgyvendinęs prie Vilniaus, kad jie kariuomenei vežiotų maistą ir kitus reikalingus daiktus ir kad jo laiškus kamo reikia pristatyti. Daržoves Vytauto rūmų virtuvė taip pat totoriai teikdavo.

Toliau, Sorok-Tatary sodybai buvo duota ypatingų lengvatų ir uždėta totoriams pareiga tiltus nuo Rudininkų ir Vokos prižiūrėti ir taisyti, o laike kunigaikščiu

medžioklės duoti jiems varovų.

Seni ir neturtingi totoriai vaikščiodavo su kanklėmis ir skambindami bei dainuodami pelydavosi sau duoną. Didelė dalis totorių tarnaudavo Lietuvos kariuomenėje. Jie buvo geri raitininkai, geri kariai, patvarūs darant puolimą, atkaklūs besiginant.

Totoriai naudojosi senovinės Lietuvos vadų simpatijomis. Yra žinoma, kad Vytautas labai vertino karius totorius. Daug vėliau Steponas Batorius savo lengvatiniame rašte išskėlė totorių narsą ir nuopelnus karuose.

Su totoriais Lietuvoje buvo elgiamasi kaip su savičiais; jie jautėsi laisvai, būn dėkingi ir ištikimi juos priėmusio krašto valdovui. Gailisi Vytauto, Gerbia Jo Atmintį.

Savo rašte karaliui Zigmantui Pirmajam Lietuvos totoriai taip atsiliepė apie Vytautą:

"Jau neturime garbingojo Vytauto. Jis neleido mums užmiršti pranašo (Mahometa) ir mes, kreipdami savo akis į šventas vietas, kartojame Vytauto vardą, kaip ir mūsų emirų (Mahometa) kilmes kunigaikščiu vardus. Mes prisiekėme savo kardu, kad mylime lietuvius, nes jie karo metu gerbė mus kaip karinius belaisvius ir, mums įžengus į šią žemę, įtikinėjo mus, kad šis smėlis, šie vandenys ir šie medžiai bus bendri mums, kaip ir jiems. Vytautas žinomas ir mūsų vaikams prie sūriųjų ežerų, ir Kipėach žino, kad mes šiame mūsų krašte (Lietuvoje) ne svetimsaliai."

Persekiojimai.

Gerai totorių santykiai su lietuviams buvo sudrumsti ir jų laisvės apribotos, kai didysis Lietuvos kunigaikštis pateko į lenkų įtaką. Nes lenkų šleika niekuomet nepasizymėjo kiti tautybių gerbimu nei mokėjimu suverbiu su jų žmonėmis. Totorių buitį pablogėjo, ypač kai Lenkijos karaliai pradėjo vyrtauti Lietuvoje.

Lenkininkai persekiojo totorius kaip nekatalikus. 17-jo amžiaus pradžioje buvo atimta totoriams teisė rinkti valdininkus. Kai kurie buvo apkaltinti ir sudeginti kaip "burtininkai." Kiti gyventojai buvo kiršinami prieš totorius. Išleista tam tyčia knygelė Alfurkan, kurstyt neapykantai, pagiekia ir aklam kerštui prieš totorius. Ta knygelė pilna kvailių nesmonių ir išmisų.

Zigmanto Trečiojo laikais uždrausta totoriams būti oficialiais; amatininkams uždėta pagivaliai mokesčiai. Totoriai turėjo mokėti mokesčius net už žmonas ir vaikus. Uždrausta totoriui vesti krikščione, grąsinant uždėta pagivaliai mokesčiai. Totoriai turėjo mokėti mokesčius net už žmonas ir vaikus. Uždrausta totoriui vesti krikščione, grąsinant uždėta pagivaliai mokesčiai.

Totoriai turėjo mokėti mokesčius net už žmonas ir vaikus. Uždrausta totoriui vesti krikščione, grąsinant uždėta pagivaliai mokesčiai.

Totoriai turėjo mokėti mokesčius net už žmonas ir vaikus. Uždrausta totoriui vesti krikščione, grąsinant uždėta pagivaliai mokesčiai.

Totoriai turėjo mokėti mokesčius net už žmonas ir vaikus. Uždrausta totoriui vesti krikščione, grąsinant uždėta pagivaliai mokesčiai.

Totoriai turėjo mokėti mokesčius net už žmonas ir vaikus. Uždrausta totoriui vesti krikščione, grąsinant uždėta pagivaliai mokesčiai.

Totoriai turėjo mokėti mokesčius net už žmonas ir vaikus. Uždrausta totoriui vesti krikščione, grąsinant uždėta pagivaliai mokesčiai.

Naujos Knygos

Mirtis Už Palydovą.

Kai baigsis šis karas, daugybė knygų pasipils su pasakojimais apie karo pergyvenimus. Bet ir dabar jau pasirodo istorijos ty, kurie kariauja visuose pasaulio kraštuose. Teko, pavyzdžiui, perskaityti Ernesto G. Vetterio, Lt. Commander'io, USNR, parašytą karo gyvenimo istoriją apie Lt. (j. g.) Erwardą T. Hamiltoną, USNR, pavadintą DEATH WAS OUR ESCORT.

Trisdešimt keturiuose skyriuose atpasakotas karis kas gyvenimas Pacifiko salose. Naujosios Gvinėjos žmogedžiai, arba didelės dielės, kurios įsisiurbia į kūną bėmiegiant, yra, taip sakant, tenyškio gyvenimo iliustracija. Panašūs dalykai atpasakojami per suvirtris šimtus puslapių. Pridėtas aprašymų vietų žemėlapis ir fotografijos PT laivų ir jų žygių. Aprašyti marinų, armijos, laivyno, abiejų oro laivynų, diunglių kovotojų ir lojalių vietos gyventojų veiksmai. Yra ir juoko—kur gi be jo!—ir yra visko, ko tik nuovargis, laiko stoka ir cenzūra nedavė aprašyti karių rašomose laiškuose į namus.

Išleido Prentice-Hall, Inc., New York. Kaina \$3. Kaip Amerika Įvertina Tauty Sąjungą.

Septyniolika žymių amerikiečių, kurie ilgą laiką turėjo artimus ryšius su buvusia Tauty Sąjungai, dabar įvertina tos Sąjungos darbuotojų tarptautinio bendradarbiavimo įvairiose srityse, parašydami knygą PIONEERS IN WORLD ORDER: An American Appraisal of the League of Nations.

Harriet Eager Davis, pati artimai žinanti Zenevą, sudarė gerą viršimintų amerikiečių straipsnių ir knyga tapo išleista Columbia University Press, New York. Kaina \$2.75. Sudėti šie šlektos. Visą tą blogą atnešė totoriams lenkiškėji ponai.

Vėliau karaliū Vladislavo ir Jono Kazimiero laikais buvo sugrąžintos kai kurios teisės totoriams.

Ir Šiandien Neuzmiršta Savo Geradario.

Gerbdami Vytauto, jų geradario, atmintį, totoriai taipgi maldose jį minėdavo. Jie Vytautą vadina Vattad, kas reiškia, romus, galingas, arba Vataad—globėjas, rėmėjas.

Dabar Vilniaus krašte yra žinoma apie 5,000 totorių. Jie daliniai buvo aplenkinti, o vis dėl to prisirišę prie Lietuvos ir nesidrovi vadintis tik Lietuvos totoriais.

Totoriai yra tvirtu kūno sudėjimo, ištvėringi. Jų mirties bausme abiem apšvedusiems. Net ir krikščionių samdininkų nebuvo leista totoriams turėti; uždrausta totoriams pirkti turta iš

straipsniai: Taikos Suplanavimas, Apsauga, Nusiginlavimas, Pasaulinis Teismas, Tarptautinis Valdininkijos Klausimas, Tarptautinis Darbininkų Organizacija, Tam Tikrų Žemių Valdymas, Kitų Valdomos Tautovs ir Mandatai, Pasaulinė Ekonomika, Tarptautinis Dvigubas Mokesčių Mokėjimas, Pasaulinės Statistikos Suvienodinimas, Pavojingi Vaistai, Tarptautinės Sveikatos Darbas, Pabėgėlių Klausimas, Visuomeniškos Problemos, Protų Sąjunga.

Prieš sudarant kokią nors pastovią ir tvirtą organizaciją palaikyti pasauling taiką po šito karo, žinoma, reikia studijuoti tos srities klausimus, taigi iš patyrušiu Tauty Sąjungos darbuose žmonij neblogo išgirti nuomones ir žinias. Nebūtinai viską reikia priimti kas buvo, bet niekada nekenkia žinoti kas buvo.

Po Ugnim.

Australijos laikraštinnikas Thomas E. Healy yra buvęs vienu iš populiariausių Londono Daily Mirror korespondentų. Jis yra daug karo keliaujęs ir yra laikęs pakskaitas Anglijoj ir Amerikoj. 1943 metais jis apvažiavo visą Ameriką su pakskaitom, paskui grįžo į karo frontą, kur parašė knygą TOURIST UNDER FIRE, išleista Henry Holt and Co., New York. Kaina \$3

Autorius yra buvęs sužeistas, ir sunkiai, Londono bombardavime, todėl jis įneša į savo rašymą gilų atjautimą dėl žmogaus gyvybės—kaip vienas jį įvertintojas yra pasakęs, "toki atjautim�, kokį gali parodyti tik tie, kurie, taip sakant, yra grįžę iš kapų." Šitas korespondentas matė karą ir žmones, ir jį patekusius netik Afrikaj, bet ir tolimiausiuose kampeliuose. Jis buvo Burmoj kai britai ten traukėsi, buvo su britų armija Egipte, Libijoj ir Tunisie. Matė didžiausias tankų kovas pas El Alamein. Jis dažnai pasprukdavo iš po prežiūros, kur yra karo korespondentams, todėl kad jis norėjo dar arčiau ir dar daugiau visko pamatyti. Jis norėjo daugiau negu karo strategijos dalykus pastebėti ir prisizūrejo visur kaip žmonės reaguoja ir pergyvena karą.

Knyga pavadinta karo metu keliautojo dienoraščiu ir persunkta asmeniškų pastabų stiprumu ir pasiekia literatūrinės vertės. Sunku būtų atpasakoti viską, kas į knygos puslapius sudėta iš margiausių pergyvenimų. Bet tai yra patraukiantis skaitymas. Kaip tokios rūšies knyga, ji suteikia skaitytojui progą šen ir ten pačiam pagalvoti, nes uždėta ir daugybė įvykių ir nuotikių vietų. Iš išsėdėjau visą naktį kol pabaigiau, nenutraukdama, šiuos aprašymus.

V. K.

Liet. Liaudies Teatro Vakaras Tikrai Pavyko

Brooklyn, N. Y. — Balandžio 22-tros popietį Lietuvos Liaudies Teatras, vadovaujamas Aldonos Sertvytės, statė scenoje trijų veiksmų komediją "Moterims Neišsi-meluoti." Vaidinimas išėjo puikiai, tikroviškai. Publikos buvo daug. Tai dar kartą parodo, kad mūsų žmonės teatru myli.

Juoko iš tikro būta gražaus, smagus klegės lydejo veik kas sakini, kadangi tie sakiniai ėjo kartu su atitinkamu veiksmu, atrodė tikru prietikiu.

O prietikiu ten tikrai būta. Įsivaizduokite sau (kurie nematė), kad dvi žmonės, Stasė ir Milė—motina ir duklė iš stuomen ir liemens kaip reikia, padorios, šventai tiki, kad jų vyras jau už dievaites laiko, be galo, be krašto myli. Gi čia išsiaiškina, kad jie prisilaikėję prie kito.

Arba persistatykite sau vyrų, Alberto ir Alpio nelaimę. Jie taip puikiai buvo susiplanavę vardan svarbių reikalų aplankyti gražuolę aktorę, bet pasijunta, kad jų žmonelės nusimano daugiau apie jų reikalus, negu jie tikėjosi. Šokdinamos "per virtute" moterys juos nuveda nuo vieno melo prie kito ir ant kelių. O dar aršiau, kada net ir ta gražuolė, iš keršto, kad Alpis ne jau vienai, prisideda prie anų dviejų moterų tuos vargšus pamokyti.

Stasė, anot jos vyro, tikrai "raganiškai" įdūkusios, pasirošiusios vyrą ir žentą pa-

mokyti pačios ir uošvės rolę tikrai valdoniškai atvaizdavo Julija Stankaitienė. Jos dukters Milės rolėje gana gerai vaidino Anelė Ventienė.

Alberto, tėvo (kurio jau beveik gaila, kad jis savo žiloje, bet karštoje meilėje iš visų pusių apsigauja) rolę įspūdingai vaidino Jonas Juška. Alpio (kitu vardu vadinamo irgi Alberto) puikiai vaidino Jonas Lazauskas. Jis, kaip sakoma, norėjo išeiti per balą sausas—tik biskj pasimeilinti pas sveti-mir ir nepamiršti pačios. Bet iš to turėjo be galo daug strioko ir prasikalto abiem.

Tos visų vyrų nelaimės apačioje arba pamate buvo gražuolė Zosė, aktorė. Ją artistiška vaidino Aldona Sertvytė, kuri taigai dirgavo veikalo perstatymui ir grimiravimą. Ji labai įtikinamai atvaizduoja jauną, staigą į viliklės, žavios aktorės laipsnį pasokusių mergė, prie kurios vyras skrenda, kaip bitės prie avilio ir kuri turi smagumo iš jų viliojimo, taigai gana apmądo drįsimais jos didybei prasikalti. Bet iš to viso ir jina turi bėdų, o publika juokū.

Aplink žvaigždės, žinoma, sukasi dar jų palydovai. Tos rolės, mano manymu, irgi atiktos gerai, prisidedančiai prie bendro vaizdo.

Juožas Byronas gerai vaidino Alpio draugą Joną, kuris gelbėjimo savo draugui jo šelmystėje prasikalta abiejams—jo moterims ir jam pačiam, nors jo vardą

net į narsuolius iškelia.

Petras Grabauskas atlieka tikrai paneigto teatro direktoriaus rolę pagirtinai. Jis stacia galva išmušamas iš buto panelės Zosės, kurią jis pats iškėlė kaip artistę.

Adelė Rainienė, tarnaitės rolėje, motiniškai, bet veltui stengėsi privaldyti panelę Zosę jos pačios labui, bet bene ponai kada tarnų klausė.

Jonas Rušinskas, Zosės tarno Marčiaus rolėje, turėjo tik kelis žodžius, bet jų tone mokėjo išreikšti savo vyrišką užvydą, kad visas svietas prie panelės lenda ir pasipiktinimą jos dykavimu.

Kazys Ykunys tinkamai atvaizdavo Zosės sužadėtinį Liudviką, kuriam dėl turto pažadėtą meilę reikia su revolveriu saugoti.

Iš to pavišutinio apsklembimo komedijos turinio ir jos aktorių bus numanoma, dėl ko buvusieji svečiai iš aplinkinių ant vietos apstojo Liaudies Teatro veikėjus ir aktorius klausinėti, ar dar jie galėtų suvaidinti kur kitur? Kokios būtų sąlygos? Svečių po vieną kitą buvo iš Bayonne, Elizabeth, grupė iš Great Neck, Kuzmickas iš Shenandoah ir gal dar iš kur kitur, negi visus pamatysi.

R. Mizara pertraukė pasakė trumpą, atitinkamą kalbą. Pirmininkavo J. Gužas.

Greta veiksmų scenoje, prie teatro yra ir nematomų darbų.

Scenos įrengime su Sertvytėje darbotvosi Adelė Rainienė, Juozas Byronas, Kazys Ykunys, George Waresonas. Biznišką vakaro pusę rūpinosi Gužas. Seimininkystėje ir kituose darbuose jam talkino Gražienė, Rušinskienė, Buknienė, Bovinienė, Grubis, Kasmocius, Kuraitis. Šokiams grojo J. Stuko grupė.

Rep.

Pagirtinas Rūpestingumas

Hillside, N. J.—Turėjome surengę arbatos vakarėlį, kurio pelnas skiriamas pagalbai Lietuvos vaikūčių. Vakaras pelno davė \$54. Turėtu pasakyti, kad labai daug hillsidiečių ir apylinkės lietuvių prisidėjo su aukomis, kad tas vakaras būtų pasekmingas.

Kiek pirmiau Pleasure Klubas turėjo parengimą, kurio pusę pelno paskyrė pagalbai Lietuvos vaikūčių. Reikia pagirti klubą už auką, kuri davė \$10.25.

Mūsų mieste visos draugijos yra išrinkusios atstovus į komitetą, kuris rūpinasi pagaba Lietuvos žmonėms. Ir dirbame, kiek galime. Ir šį vakarėlį rengė tas komitetas. Taigi, jo pelnas \$54 ir Pleasure Club auka \$10.25, tai bendrai pasidarė \$64.25 pagalbai Lietuvoje vaikūčių. Ačiū visiems, kurie pasidarbavo.

G. Kudirka.

Nehenori Britų-Francūzijos Unijos

LONDONAS, bal. 26.—Churchillas kalbėdamas parlamente pareiškė kad Anglijos valdžia pakeičė politiką link Anglijos ir Francūzijos Unijos apie kurią ėjo kalba 1940 metais.

Jauna vokiečių rodo pirštą į nacį, kuris tik dėlto nepabėgęs su Hitlerio armija amerikiečiams užimant šį miestą, kad turėjęs įsakyti sabotažuoti. Aišku, su hitlerininku "viršmogiū" greitai apsidirbta ir sabotažo jis nebegalės įvykinti.

Pažvelgus Per Rakto Skylutę

Nuvyko į Meksikos dykumas krikščionybės platinimui paskilbės misionierius. Tūlas senis indijonas jokiū būdu nesutiko priimt krikščionybę; misionierius gi užsispyrė atverst jį į "vierą šventą." Kuomet misionierius pradėjo indijonui pasakoti kaip galingsas ir mielaširdingas yra krikščionijai dievas, indijonas pagaliau sutiko. Jam baisiai patiko toji tikybos dogma, kad ką tik paprasai dievo, jis duos tau visko net ir su magaryčiomis.

Ir indijonas, užtikrintas rezervuota vieta danguj nežūrint kada jis mirs, baisiai susirūpino, kuomet atėjo mokesčių kolektorius ir pagrasino jį įkalint, jeigu nesumokės jau ir taip suvėluotus mokesčius. Kolektorius išeidamas pasakė:

"Aš ateisiu rytoj vienuoliktą valandą ryte. Neturėsi su savim dešimtis dolerių,—būk pasirengęs eit su manim į kalėjimą!"

Indijonas prisiminė krikščionijai dievo galybę ir nusi-skubino į bažnyčią. Ten prieš didelę Jėzaus stovylą puolė ant kelių ir sako:

"Klausyk, Jėzau. Aš esu didelėję bėdoj... Aš nefuliniu... Aš esu vedęs ir turiu jau net 17 vaikų... Aš didelėję bėdoj... Man reikia dešimtis dolerių... Labai reikia... Būk taip geras, duok man dešimtis dolerių... Klausyk, Jėzau: aš neprašau man duot ir padovanot... Tik paskolink man... Aš neužilgo Tau sugrąžinsiu... Sugrąžinsiu, kaip mane gyvą matai... Jeigu neturi dabar, tai aš ateisiu rytoj... Būsi čia dešimtį valandų, ar gerai? Tu esi be galo mielaširdingas... Tu viską gali, ar ne? Taigi žiūrėk, Jėzau, aš nefuliniu: būsiu čia rytoj dešimtį valandą... Žiūrėk,

kad man turėtum tuos dešimtis dolerių..."

Išpasakojęs visą savo bėdą indijonas įmetė į skarbonką menką pinigą ir išėjo. Turpūrij jį susistabė kunigas, kuris viską girdėjo, stovėdamas už pilorčiaus.

"Niekio nėra skaitesnio svietė, kaip turėt pasitikėjimą pas aukščiausiajį. Mano geras žmogau! Ateik rytoj dešimtį valandą ir būk tikras: jeigu ir negausi dešimting pinigais, tai kuom nors kitu, dar ir brangesniu už krūvą pinigų."

Indijonas palingavo galva ir nuejo savais keliais. Kunigas gi pamatė:

"Tie indijonai! Nesvietiš-

ka karšti, tuoj užsidega. Jeigu jis ryte negaus dešimting, gali stovylą sudaužyt į šipulius."

Kunigas nunešė tadą Jėzaus stovylą į zakristiją, o į tą vietą padėjo mažytę. Įeina ant rytojaus paskirtojo valandų į bažnyčią indijonas... Priena prie tos vietos, kur Jėzaus stovyla ir vėl pakartoja savo bėdą:

"Jėzau, klausyk! Čia nėra jokių baikų... Man toji dešimtinė nesvietiška reikalinga. Duok man tuojau, dabar..."

Indijonas ištisė savo delną; kadangi ten niekas neįdribo, jis pakėlė akis aukštyn. Pamatęs vietoj didelės stovylos tik mažytę, jis pik-tai sušnabzdėjo:

"Ei, vaikel! Kur dingto tavo tėvas?"

Pažastaitė.

ALDL 12-to Apskričio Konferencija Ir Pralabos

Wilkes-Barre, Pa.—Draugo V. Andriolio pralabų maršrutas pavyko gerai. Dabar rengiamės prie Lietuvos Literatūros Draugijos 12-to Apskričio Konferencijos, kuri įvyks sekmadienį, gegužės 20 d., 1 val. po pietų, 325 E. Market st., Wilkes-Barre. Visos kuopos stengkitės prisijusti delegatus ir dalyvaukite laiku. Po konferencijos bus užsikąsti ir išsigtėti.

Vakare, 7:30 val., toj pat svetainėj Antanas Bimba

Būsiu labai malonu, kad apskričio konferencijoj dalyvautų delegatai nuo LLD 20 kuopos iš Binghamtono. Tai mūsų apskritį yra didžiausia ir veikliausia kuopa, gal ji duotų mums patarimų, kaip ir kitur veikti.

Laiskai yra išsiusti visoms kuopoms kviečiant į konferenciją. Išrinkite delegatus, padarykite naujų ir gerų sumanymų ir dalyvaukite. Atminkite, kad konferencijoj dalyvaus ir Centro Komiteto pirmininkas Antanas Bimba, tai jis duos gerų sumanymų.

M. Kalauskas.

LONDONAS, bal. 26.—Transportinis lėktuvas nulekė 12,638 mylių į 60 valandų ir 40 minutų, apie 208 mylias į valandą, nulekiant į Calcuttą ir atgal.

CUDAHY, WIS.

Didelis Koncertas

Po Programo Šokiai Prie 11-kos Ypatų Orchestros
Rengia L.D.S. 7-tas ir L.L.D. 8-tas Apskr.
Nedėl., Balandžio 29, 3:30 v. pp.
PULASKI SVETAINĖJ
3900 E. Pulaski Avenue

Roselando Aido Choras, vadovybė Dorothy Yuden

Koncertinė programą pilnys didysis ir puikūs Roselando Aido Choras, vadovybė Daratėlės Yuden. Apart koncerto dar turėsimė koncertus. Vilnės redaktorius L. Praseika. Įlanga iš anksto 50c, prie durų 65c, įskaitant taksus.

Visas Pelnas Nusikirtas Dėl Nupirkimo Dovanų Lietuvos Žmonėms.

Sužinokite Daugiau

APIE LIETUVĄ

Pirmos Lietuvos Darbo Žmonių Pastangos Savo Valdžią Įkurti Kaip Tai Atpasakoja

VINCAS MICKEVIČIUS - KAPSUKAS

V. Mickevičius-Kapsukas

Trumpa Istorijukė:

Lietuva laike karo ir po karui.

Nepriklausomybė ir kovos tarpe ponijos ir liaudies.

"Misyk Brolių" partizanikos kovos.

Ginkluoti sukilimai.

Kiti įdomūs Lietuvoje įvykiai anais laikais.

Dabar kaip Lietuva įstojus Sovietinių Respublikų Sąjungon ypač svarbu paskaityti apie pirmas Lietuvos darbo žmonių pastangas įsikurti savo valdžią.

Kapsukas-Mickevičius bene buvo geriausias autoritetas tai aprašyti, nes jis pats tame sukūrė buvęs. Jis pradėjo dalyvauti liaudies kovose dar prieš 1905 metų sukilimus, tėsė tai beveik iki pat savo mirties.

Jis rašo įdomiai, patraukiančiai. Jis paduoda ty laikų Lietuvos laikraščių ištraukų, kas parodo kaip laikėsi socialdemokratų grupės, kaip veikė liaudininkai ir kitos Lietuvos partijos ir grupės.

Jis paduoda įdomių incidentų, kai kuriuose jų netruksta ir romantikos.

Ši knyga dabar juo labiau svarbu perskaityti. Jos kaina vienas doleris, bet dabar galite gauti už 50 centų. Galite gauti:

"Vilnės" Adm.

3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.

ALTORIŲ SEŠĖLY

ROMANAS

Rašo
V. Mykolaitis—Putinas

Jau pusė sodo buvo apžūrėta, kai keleliu pasirodė dar vienas tūristas prisėstas vežimas. Šį kartą tikrai buvo jie, Kleviškiai. Seimininkai ir kai kurie svečiai ėjo į kiemą jų pasitikti, mazliai pažįstami pasiliklo sode, arba iš tolo sekė atvažiavusius.

Didelis duos klieriko Liudo nusteibimas ir džiaugsmas, kai, be kanaaninko ir Liučės, pamatė bricoką dar kun. Jonelaitį ir Varnėną. Vasaris žinojo, kad Varnėnas neva dėl ligos buvo gavęs leidimą išvažiuoti į užsienį ir studijuoti vienam Vokietijos universitetui, bet paskutiniams metais maža apie jį turėjo žinių.

—Matai, kokį netikėtą svečią aš tau sugavau,—kalbėjo sveikindamasis Jonelaitis.—Vargiai būtam ir pažinęs. Visai nepanašus į buvusį klieriką Varnėną.

Laimė, šiuos žodžius girdėjo tik Liudas ir atvažavusieji, kitaip Varnėno opinija kaimiečių akyse būtų buvusi pagandinta nebeįpataisoma. Jonelaitis ir pats susigriebė netaktą pasakęs, ir visi susimerkė apie tai daugiau nei žodžio.

—Nemanau, kad pateksiu į šitą kraštą,—teisinosi Varnėnas Vasariui.—Teks dabar tau mane atgal vėžinti trejetą mylių.

—Bet čia įsiško pats kanaanikas: —Myliu visokių literatų, poetus ir artistus! Tuomi jau aš pats pasirūpinusi. Paviešėsi dar pas mane keletą dienų "Giedojau meile, jauną viltį..." tas tai man patinka! Ot, tai vyrai! Nepadarėtum taip?.. Ka?.. Nors tu ir poetas,—sudrožė jis klierikui Vasariui per petį.

Šis pamatė į save įsmegtas Liučės akis ir sumišęs nežinojo ką atsakyti. Bet tuo tarpu seniai Vasariui, pasisvelkė, ėmė kvieisti svečius tolliau,—ir visi ėjo į vidų, kur jau laukė paruošti pavakariai.

Liudas džiaugėsi, kad svečių susirinko net daugiau, negu jis buvo numatęs, o neatyko Trikauskas, kurį kvietė tik iš mandagumo. Jis su savo fanerabūria būtų tik kitiem nuotakių gadinėms. Gerai, kad nėra ne Brazgio. Tas ir nekviestas būtų atlydėjęs Liuce, jeigu tą dieną būtų pasisukęs Kleviškį.

Erdivi Vasarių seklyčia buvo pilna svečių. Vieni užkandžiavo, kiti gėrė arbatą ar alų, vieni sėdėjo, kiti šiaip sukinėdai po seklyčia. Bet niekas dar nenorėjo likti viduj, kai laukė buvo taip gražu ir šilta. Jaunimas pirmiausia atsirado vėl sode ir tarėsi, ką čia sudainavus, ar kaip kitaip davus valios savo energijai ir geram ūpiui.

—J kalnelj!—suko staiga suplojus rankomis Liuce.—Ten tai kad uždainuosim! Visa apylinkė skambės! Tegū čia seniai sau vieni po sodelį vaikštinėja.

—J kalnelj! J kalnelj!...—šaukė ir kiti. Tai buvo panašu į obalsį, kuris visiem patiko.

—Vesk mus tamsta į kalnelj!..

Ir pro vartus, keleliu visi pasileido į galulaukė.

Ar yra kas nors gražiau, kaip šiltos ankstyvo rudenio popietės? Saulei jau neiliko ne ketvirtadalis dangaus kelio, ir jis iš šono atsargiai šildo jom veidą. Jūs nejauciute ar vasaros tvankio, bet vien lygią ramią šilumą, kuri jus gaivina, kuri jus skatina judėti, juoktis ir dainuoti. Suartos rugienos kvėpia drėgna žeme. Nuganytos pievos sausai atsliepija po jų kojoms. Jūs galite eiti, kur akys neša—niekas nieko jums nesakys, ir niekur jūs nerasite jokios kliūtys. Kur-ne-ku parudavusių linų ruožas, kur-ne-ku pajudavusių dobilų sklypas, kur-ne-ku dar tebežaliuojančių bulvių laukais; bet ir per jį žengdami, didelės skriaudos nepadarysite. Rudenio laukų laisvė—plati ir miela, kaip jūsų norai, kaip jūsų svajonės.

Kai išėjo jaunimas į galulaukė, įsirašino ir pagyvėjo net ir labiausiai nedraugūs. Kaimo berniukai ir mergaitės pasižuto, kad čia jie randas savose dekoracijose, prie kurių jie derinas geriau, negu panelės, ponaičiai ir kunigėliai. Kaimo

jaunimo balsam tik laukuose skambėti ir kaimo dainas tik čia bedainuoti.

Ir uždainavo. Aukštai, aukštai vedė pirmasis Vasarių kaimyno sūnaus balsas. Tokiam balsui muzikos terminologijoje nėra tinkamo aptarimo, nes tokį balsą gamta rezervavo skambėti tik savo estradoje. Jo nepavadinosite nei tenoru, nei falsetu, kaip nepavadinosite soprano čiulbančios lakštalingos arba altu vinguliuojančios volungės.

Visi kiti tik pritarė. Jų buvo daug. Ir juo buvo jų daugiau, juo geriau harmonizavosi ir gražiau skambėjo pirmojo balsas. Visas kaimas klausė jų dainos ir žinojo, kad Vasarių klieriko išleistuvės yra daug svečių.

Dainos nutruko tik priėjus prie Aušraikalnio. Reikėjo kopti į viršų, visi pasisklaidė, vikresnieji bandė užbėgti vienu užsimojimu, kiti kabinosi į jų skvernus, čiuožė atgal, klyksmo ir juoko buvo pilni laukai. Mergaitės, ieškodamos atramos, taikė nusivirti už rankos to, kuriam jau dėdžiausia simpatijos. Tokiu būdu lipimo momentas buvo visiem labai smagus, o daugelio būtų mielai pratęstas arba pakartotas.

Liučė pagavo ranką klieriko Vasario ir ne tiek naudojosi jo pagalba, kiek išdykavo ir kludė kopti. Šiandien ji buvo vėl ta pati linksmoji neuorama Liučė, kurią jis pažino prieš trejetą metų. Ji visa virpėjo džiaugsmu, jos veidai degė, o akys žybdėjo skaidrios ugnelės. Liudas jautė stiprų jos šiltos kietos rankos paspaudimą ir džiaugsmo bangą kartas nuo karto siūbteleidavo per širdį. Niekas į juodu nekreipė dėmesio, nes čia nebuvo nei vieno nusikrauto ar nepatenkinto.

—Pavasarij,—po klyksmo ir juoko nuleisdama balsą kalbėjo jam Liuce,—aš esu labai patenkinta tamtos išleistuvėmis ir labai tau dėkinga. O tamsta?

—O, panele Liuce, aš juo labiau! Tai tamtos sumanymas. Tikrai džiaugiuosi, kad paklausiau tamtos.

Judviejų pašnekesys darėsi labai lakoniškas ir žodžiais nereikšmingas. Bet koks turinigas nujauciama prasme! Jiedviem, gal būt, kaip kadaisie pirmųjų gimtoms žmonėm pakako, persimėto į vienos žodį, po vieną emociją išsunksj—ir viskas buvo pasakyta ir suprasta.

—Smagu?
—Puiku!
—O-ū!
—A-ū!

Kurį jau buvo užlipę į viršų, žvalgėsi aplinkui, gėrėjosi plačiais reginiais, giliai alsavo ir jautė smagu lengvumą krūtinėse.

—Visai kaip kalnuose!—stebėjosi Varnėnas—Svarbiausia, toli matyti. Kas iš to, kad liptum kilometrą ir daugiau, o aplinkinės uolos vistiek užstotų tuo reginį. Čia palypėjom nedaug, o matom pusę pasaulio!

Visiem buvo linksma dėl šitokios hiperbolės. Kiti stengėsi įspėti, kokias vietas jie mato ir kokių bažnyčių bokštai žiba anoj pusėj giraitės. Vieni susidėjo, kiti sugulė ant sausos viršukalnio žolės, kur kvepėjo čiobreliai ir žydėjo nevystamos šaundinėmis galvelėmis kačpedėlės.

Vasaris klausinėjo Varnėno apie užsienio gyvenimą ir mokslą, bet jį tarpą tuoj įsmaistė Liuce.

—Kaip įdomu, kad tamsta mokaisi užsieny!—suko ji su sau įprastu gyvumu.—Pasiimk tamsta su savim šitai ir Pavasarij. Juk tamsta, tur būt, žinai, kad jis poetas, o seminarijoj jis neturi apie ką rašyti! Jisai gali imti pamokslus eilėmis rašyti! Tamsta skaitei, kokios jo eilės kilnios ir graudžios!

—Kokia tamsta žiauri, panele Liuce,—nusikundė Vasaris.

—Bet Varnėnas įdomiai pasižiūrėjo į tą linksmają panelę ir sudavė Vasariui per petį.

(bus daugiau)

ALDLD 2-ro Apskr. Lenktynių Vajaus Žimos

Nežinau, ar visi Antro Apskričio nariai pastebėjo drg. Yūrio, ALDLD Pirmo Apskričio pirmininko, pranešimą Laisvėje apie Chicago vajuus lenktynių paksekmes. Bet aš pastebėjau ir mane net šiuropilni nukrėtė jų skaitant. Kiek galima suprasti iš drg. Yūrio kalbos, tai chiegičiai iš mūsų pradėjo juoktis ne tik rankovėn, kaip yra sakoma, ale jau ir visa bura. Ir ko gi jie nesijuokė? Jų apskričio pirmininkas sako, jog jie jau turi net šimtinę naujų narių! Pasirodo, kad chiegičiai dirba, taip sakant, kad tik mus sumušti naujų narių gavimo lenktynėse.

Tikrų žinių, tikro skaičiaus neturiu, kiek mūsų, Antro Apskričio, kuopos jau turi naujų narių. Tačiau iš ankstesnių žinių iš Bayonės, Brooklyno ir Patersono galima spėti, jog ir mūsų draugai neapsleidžia. Vienok, galiu sakyti tikrų tikriausiai, jog šimtinės naujų narių tai dar neturime. Ot, tas ir bėda, tas ir bloga! Pasirodo, kaip tie amerikiečiai sako, "We got caught napping"; biskj perligai snaudinėjome!

Drg. J. Bimba, iš Patersono, saukia jį mane, kad laikyčiaus prieš chiegičius. Tą tai jau darau. Bet galu jums, draugai, Antro Apskričio nariai, sakyti, jog aš galėsiu išsilaikyti prieš chiegičius tik tada, jeigu jūs padėsite ir bandysite gauti po naują narį, ko Antro Apskričio komitetas taip širdingai jus prašo. Naujų narių gavime darbas nėra vieno kurio darbas. Tai yra visų narių darbas. Vienam gauti 200 naujų narių staigiai neįmanoma. Bet vienam gauti tik vieną naują narį, taip sakant, tik juokas...

Nereikia turėti tos minties, būk naujas narys turi būti tik vyras ir atkėlavęs iš Lietuvos. Nieko panašaus. Nauju nariu gali būti ir bile demokratiniai nusistatūs moteris, jaunuolis, jaunuolė, lygiai, kaip ir bile vyras. Jeigu tik gerai apsižiūrėsimė, tai pamatysime, jog naujų narių turime net ir savo stubose. Dangelio narių žmonos dar ir po šiai dienai nepriklauso prie ALDLD. Taipgi ir daugelio narių sūnos ir dukterys dar nepriklauso. Aš pats prie tų grieku prisipažįstu. Bet šiame lenktynių vajuje, mano, kaip moteris, taip ir gultė stoja į ALDLD. Tai gali atlikti ir daugelis narių. Tik amplykite gerai ir pamatysite, jog tas labai lengvai galima; visi šeimynos nariai gali priklausyti prie garbingosios ALDLD, lygiai kaip ir katalikiškųjų žmonių šitios šeimynos priklauso prie tos pačios parapijos.

Nereikia manyti, būk jaunuoliai negali gauti naudos iš ALDLD. Visi žinome, kurie turime šeimynas, jog mūsų jaunuoliai perskaito galybes knygu; jie stačiai visus knygvynus išskaito per savo jaunus ir linksmas dieneles. Bet jie ne visada gauna knygas, kurias tėvai norėtų, kad jie gautų. Dažnai tokių knygu knygyne ir nė-

ra. O priklausydami prie ALDLD jaunuoliai gaus nors retkarčiais knygu, kurios bus naudingos kaip paties jaunuoliams, taip ir jų tėvams, nes tik tokiu būdu jaunuoliai gali išmokti gyventi tėvų pamylėtą gyvenimą. Jie gaus mažiausia dvi knygas metams, ir tik už \$1.50, kurių niekadoks kitur už tiek niekas negaus.

Ir nereikia manyti, būk jaunuoliams ALDLD duodamos tik tokios knygos, kurių jie "nemyli," arba "nukios" ir neinteresuojas. Nieko tokio! Jaunuoliams knygos yra parenkamos pačių jaunuolių su paugausių patarimu. Jie išsirenka, kurios tik jiems geriausiai reikalingos.

Čia norėčiau paraginti naujų narių gavime ir maspethiečius, ridgewoodiečius, greatneckiečius, taipgi lindeniečius, cliffsidečius ir harrisoniečius, idant ir jie stengtųsi gauti naujų narių šiame vajuje pagal savo išgalę. Nereikia atsidedi vien tik ant didžiųjų kuopų. Mažosios kuopos irgi daugel gali priduoti reikšmės vajuus laimėjime. Nors jos gautų tik ir po pusztazinį naujų narių ir tai sudarytų didelį skaičių. Taigi, pasistengkite, draugai, suminėti kuopų nariai, išnaudoti visas galimybes gavimui naujų narių. Jeigu kur žinote vyrą, moterį ar jaunuolį dar nepriklausantį prie ALDLD, eikite ir kalbinkite jį—ar ją stoti prie mūsų, nelaukite ilgai, nes laiko iki pabaigos lenktynių vajuus nebedaug, tik iki paskutinės birželio.

Kiekvienas gautime po vieną naują narį į Antrą Apskričių! Laimėkime lenktynių vaju! Lai chiegičiai verkia iš gėdos, o ne mes! A. Gilmanas, ALDLD 2-ro Apskričio Pirmininkas.

Už Puikų Atsizmėjimą Kare Bausmė Dovanota

Brooklyn, N. Y.—Prieš trejetą metų jaunas Alfonso Romano buvo atsidaręs prieš teisėją Goldstein už muštynes. Tuomet jį teisėjas paleido pataisoms su sąlyga, kad jis eis kariškoni tarnybom. Romano išėjo. Atbuvo 21 mėnesį užjūriuose, kariavo Normandijoj ir Belgijoj, buvo sužeistas ir dėl to dabar paleistas iš armijos, kaip po garbingai atsitarnavęs.

Pereitą pirmadienį jis stojo prieš tą patį teisėją išsiaiškinti savo padėtį. Jį, kaip po gerai užsilaikius, visai atleido nuo bausmės už senąjį prasikaltimą su patvarkymais ir buvusį kaltinimą panaikino. Ten pat buvo pasiūlyta jam ir darbas.

Teisme buvęs karui Parenkamosios Tarnybos direktorius McDermott, taipgi ir prokuroro padėjėjas užgrynė teisėjo nuosprendį.

L.

BUY EXTRA BONDS WAR LOAN

Pittsburgho ir ApieLinkės Lietuvių Atydai

Pittsburgh, Pa.—Lietuvių Darbinukų Susivienijimo 8-tas Apskričių ir Lietuvių Literatūros Draugijos 4-tas Apskričių rengia labai svarbių parengimą gegužės 20-tą dieną, 2-trą valandą po pietų, Lietuvių Piliečių Klubui svet., 1721 Jane st., S. S. Pittsburgh, Pa.

Šiame parengime nors paveltuotai, tačiau jame bus atžymėta Darbinukų Šventė—Pirmėji Gegužės.

Parengime turėsime gražų muzikalį programą, bus dainų, muzikos ir svarbių kalbų.

Atvažiuoja pasakyti labai svarbios kalbos sveikatos klausime Dr. J. J. Kaškiaučius, iš Newark, N. J.

Mes dažnai skaitome mūsų laikraščiuose daktaro Kaškiaučiaus patarimus sveikatos klausime, bet kalbant jį gyvu žodžiu, tai mažai kurie esame girdėję. Tad sueikime ir užgirsime tą nuosirdy darbo klasės užtarrėją ir kartu patarėją kaip

užlaikyti sveikatą ir tam panašiai.

Prasome visų draugijų ir klubų nieko nerengti toje dienoj, o atėti visiems j šį visapusiai svarbių parengimą ir visiems bendrai ir naudingai praleisti laiką, kartu prisiminti apie Pirmąjį Gegužės.

Komitetas.

Bulgarijos Generolas Nusmerktas Mirtin

SOFIA, bal. 25.—Bulgarijos liaudies teismas čia užbaigė nacių bendradarbių teismą. Mirtin pasmerkė 17 ir 13 amžiam karejimi. Trisdešimt u žiesion. Tarp nusmerktųjų mirti buvo ir Bulgarijos armijos gen. Nicolas Jekeve.

Su J.V. Jėgom Italijoj.—Su pirmuolė tanka į Bologną atvyko korporatas Leroy Stock iš Washburn, Wis. Jis padėjo sumiti 400 naujų lėigonėjų.

Phone: Lafayette 5890
4180 Archer Avenue
URBA Gėlininkas
Gėlis Mylntiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms Paruošiamas

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalls
LOVEIKIS—Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, PAGRABAM
3316 S. Halsted St. Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
Laidotuvijų Direktorius
DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JOSU PATOGUMU:
6812 S. Western Ave., Chicago
Telefonas GRovehill 0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICero 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Josu finansiskam stoviu prielnamas.

Laidotuvijų Direktoriai
NARIAI CHICAGO'S LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Turime Kopyčia Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį
AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTI
Turim Kopyčia Visose Miesto Dalyse
LACHAWICH IR SUNS
Phones: Canal 2515 2514 West 23rd Place
Comm. 5765
Fullman 1276
10756 So. Michigan Ave.
J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3572
P. J. RIDIKAS
3254 S. HALSTED STREET 710 W. 19th STREET
TELEFONAS YARDS 1419
S. P. MAZEIKA ir EVANAUSKAS
3319 LEJANCA AVE. TELEFONAS: YARDS 1135 & 1139
ANTANAS M. PHILIPS
3207 LITUANCA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4088
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. FULLMAN 9561

Puikiai Pavyko Baltimorės Lietuvių Iškilimė

Baltimore, Md.—Balandžio 22 d. Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 48 kuopa ir Lietuvių Literatūros Draugijos 25 kuopa surengė didžiulį mitingą. Jame buvo išreikšta bendras džiaugsmas ir padėka Raudonajai Armijai už išlaisvinimą mūsų gimto krašto Lietuvos iš po nacių okupacijos.

Muzikalis programos buvo gražiai išpildytas.

Svarbiausią kalbą pasakė "Laisvės" redaktorius Antanas Bimba. Jis nurodė kokius sunkumus Lietuvos žmonės turėjo pergyventi laike nacių okupacijos ir kiek daug išudyta nekaltai Lietuvos žmonių. Taipgi pažymėjo koks spartus progresas eina dabar Tarybų Lietuvoje dėl atstatymo gyvenamų namų ir industrijos. Taipgi pailėte ir abelnai pasakmes esamo karo, nurodant, kad nacių dienos sukaitys ir pergalė Europoje netoliama. Tačiau ragino remti karo pasekmes iki bus antras priešas-japonai pribagiti.

Buvo ir daugiau žymių kalbėtojų. Kalbėtojams nušvietus Amerikos lietuvių veiklą ir pailėtus kaip tūli fašistuojanti lietuviai kelia neapykantą tarpe lietuvių ir abelnai Amerikos žmonių, išreikšta prieš tuos žmones nepasitenkinimas.

Išnešta rezoliucija, kurioje reikalaujama, kad National War Fund ir prezidento War Relief Control Board darytų spaudimą, kad Bendras Lietuvių Pagelbos Fondas atiduotų visus drabužius tam, kam jie rinko iš Amerikos lietuvių. Rezoliucioje nurodoma, kad ULRF sakosi turįs surinkęs apie 700,000 svarų drabužių ir ikišili pasiuntęs per RWR vos 75,000 svarų. Taipgi nupirkęs už \$16,000 medikamentų dėl Lietuvos žmonių. Virš minėtoms įstaigoms rezoliucijos pasiūsta.

Siame mitinge dalyviai sudėjo \$674.55 dėl nupirkimo dovanų dėl Lietuvos žmonių.

Fašistuojanti elementai smarkiai dirbo, kad pakankus šiam mitingui ir darė skundus prieš komitetą, bet jų pastangos nuėjo niekais. Mitingas buvo visapusiai sekmingas.

Dalyvis.

Daug Amerikiečių Išlaisvinta prie Dresden

MASKVA, bal. 25.—J.V. militarinė misija čia sako, kad Raud. Armija Dresden apygardoj išlaisvino tikėtančius karo belaisvių, kurių tarpe buvo daug bryų ir amerikiečių. Visų mažiausiai trys kempės buvo painotos netoli Dresdeno.

NEW YORK, bal. 26.—Čia tešė moting, kuri ant gėsino pečiaus lipens apdegino savo sūmans ranką užtai, kad jis pavogė 4 pakelius jos cigarety.

Nubalsavo Bausti Karo Belaisvių Gelbėtojus

WASHINGTONAS, bal. 26.—Vakar senatas perleido ir pasiuntė į Baltuosius Rūmus bilų prašanč bausti bile vieng, kuris sužiniau gelbės karo belaisvius pažeisti arba kuris bile būdu gelbės pabėgus iš kempės. Sulygtu bilaus bile vienas sugautas šelpiant karo belaisvių galėtų būti nubausytas \$10,000 pinigais arba 10 metų kalėjimo arba abiem hausmėm.

Lėktuvnešiai Davė Roosevelto Vardą

WASHINGTON, bal. 26.—Laiwynas praneša, kad didžiojo 45,000 tonų lėktuvnešio "Coral Sea" vardas bus pamaitytas ant Franklin D. Roosevelt. Lėktuvnešis bus nuleistas sekantį sekmdienį.

Šis ir Midway, kurį neseniai nuleido Norfolk, yra du didžiausi karo laivai pasauly.

Portorikietis Kelyje Į WASHINGTONĄ

SAN JUAN, Puerto Rico, bal. 26.—Luis Munoz Marin, Puerto Rico senato prezidentas, vadas dominuojančios ir populiarės demokratų partijos, laivu išvyko į Jungt. Valstijas. Jis čia dalyvaus išlausyme Tydings biliaus, kuris reikalauja jo šaliai nepriklausomybės.

\$600,000,000 AGRIKULTŪROS DEPARTAMENTUI

WASHINGTONAS, bal. 26.—Kongresas užtvirtino ir pasiuntė atgal į senatą raportą, kuriame skiriama agrikultūros departamentui 1946 metams \$600,000,000.

Šitaip atrodo brytų kareiviai, katik amerikiečių paliosuoti iš nacių belaisvės—tik kaulai ir oda. O betgi ir patys nacių pripažysta, kad britai ir amerikiečiai belaisviai buve daug gerus traktuoti už rusus ir kitų sovietinių respublikų kraievių ir civilius patekusius hitlerininkų pagaran.

Gražiai Pavyko Worcesteriečių Parengimas

Worcester, Mass.—Sekmdienį, balandžio 15, Worcesterio ir apylinkių meno mylėtojų prisirinko pilna didžulė Sūnų ir Dukterų sveatinė pamatyti tą garsiąją operetę: "Kada Kaimas Nemiega".

Pirma pradėdant lošimą drg. Sukaackienė pasakė, nors trumpa, bet labai graži ir įspūdinga prakalba pagerbimui mūsų mirusiojo prezidento Roosevelto. Paibaigus prakalbą, skaitlinga publika sustojo ir palenkė galvas stovėjo ramiai, o po tam mūsų choras sugiedoj Amerikos himną taip gražiai, kaip retai kur galima girdėti. Dabartinis mūsų choras susideda daugumoje iš jaunimo, nors yra keletas vyrų ir moterų iš senesniųjų. Čia vis vaikai mūsų draugų: P. Plokštys, E. Lazarevičia, A. Dupša, A. Zitkiūtė, N. Čepionūtė, H. Ališauskaitė, M. Kyzienė su dukrele ir H. Janulienė su visa šeima.

Laukiame pradėdant. Apšidairius matau, kad čia vien Worcesterio publika, bet yra draugų ir iš Hudsono, Kaulakiai iš Marlboro ir net iš tolimų miestų: Vilkauskų šeima iš Nashua, Kukaitis su draugais iš Montello, iš Lowellio Dovidonis. Kaip visuomet, taip ir šį sykį choras pasirodė šauniai su dainomis ir šokiais. Lošimas išėjo taip pat gerai, ypač svarbiausios rolės, nes jas lošė scenos veteranai.

Iš naujųjų, reikia ypač pažymėti Marytę ir Mortą—abi jos bus puikios aktorokos. Neįvardinu nei vieno aktoriaus, nes man, kaip vietiniam, girti neišpuola. Mat, sakys, savo, tai ir giria. Pailieku tą darbą So. Bostono korespondentam, kurie matys ir girdės mūsų chorą ateinantį sekmdienį, balandžio 22 d. Bet vis tik puiku, kad iš apie 25 dainų beveik visos išėjo gerai. Maniau, gal man tik taip atrodo už tai, kad mūsų choras, tai pašiklausiau pabaigoj lošimo, ką žmonės kalba. Visi šoko: puiku, gražu, ir nenori

skirstytis, o vis dalinasi įspūdziais ir gaudu mūsų dainininkus, kad paspausti jiems ranka.

Užklauius vieno draugo iš kito miesto, kaip patiko. Sako: "Mačiau daug lietuvių lošimų ir girdėjau dainų, bet taip gražiai atliekant, tai pirmą kartą." Užklauius antro dar iš kito miesto ir tas tą patį. Na, tai man nebeliaka nieko pridėti.

Tuojaus po lošimo mokytoja J. Karsokienė kažin kur dingo ir žmonės, kurie skubėjo eiti namo, negalėjo surasti, kad pačiuoti jai už tokį šaunų sumokinimą.

As ir pats neradau ir išėjau, nes reikia skubėti į darbą. Po lošimo buvo duodama vakarienė, kurioje, kaip man ant rytojaus sakė, dalyvavo taip pat užtektinai žmonių.

Girdėjau, kad ir mūsų mokytoja vėliau gryžo ir dalyvavo vakarienėje.

S. J.

Norejo Pralobti Palei Savo Svorį

Peoria, Ill.—Mūsų miesto gyventojai daug girdėjo apie George W. Ziller, kuris sveria 538 svarus. Susitikes jį tarpduryje turi sustoti ir praleisti, kitaip pateksi į bėdą.

Paskutiniuoju laiku šis storulis bėpoltikaudamas pradėjo "pardavinėti" gerai apmokamus darbus, ypač karo įmonėse. Apie tai sužinojo valdzios pareigūnai ir patraukė į teisma. Teisėjas J. E. Daily nubaudė jį \$1,629.65 pasimokėti pabaudos. Be to, paskirta po vieną dieną nuo paduotų skundų prieš jį, pasisėti "saltojo."

Tačiau jo advokatas praše teismo, kad tą pabaudą atidėtų, nes Ziller esąs ligonis ir tuo reikalau turįs sutartį su Rochester, Minn., ligoninės daktarais dėl patikrinimo jo sveikatos. Jis turi ten būti už poros dienų.

Apart pirmesnyj o šmugelysių, dar yra nauja byla prieš jį, tai už falsifikavimą affidavitų ir išreikalavimą iš valdzios po \$30 per 4 mėnesius kaipo kareivio pašelpos.

Dar šį byla nenagrinita, tad nežinia kuom jį užsiibaigs.

Teisme Buves.

Darbininkai Turi Būti Apsargūs

Baltimore, Md.—Artinantis Europoje pergalės diena, daugelyje vietų imama jausti darbo sulėtėjimas. Vietomis net paleidžiama darbininkai iš darbo. Kad išvengus skaudžių įvykių, Marylando CIO Taryba ėmėsi žingsnių. Ji susaukė savo vienietų atstovų konferenciją ir bendrai apdiskusavo artėjančios bedarbės galimybę.

Nutarta greitoy ateityje sukūti kaitas svarbus susirinkimus ir jį pakviesti Baltimore, Md., apskrities komisjonierius, kad bendrai apdiskusuoti tą reikalą.

Be to, nutarta paaiškinti, kokia dabar numatoma padėtis Towson dirbtuvėse. Unijų pereigūnai mano, kad minimos dirbtuvės laipsniškai turėtų tam tikrus skyrius keisti iš karo industrijų į civilę, nes tūli skyriniai užsidarintė dėl neturėjimo užsakymų. Bet jei kalbamos dirbtuvės, gaminius karišką produkciją, vienu kartu užsidarys, tai daug darbininkų bus išmesta iš darbo.

Tą pasiūlymą valdzios pareigūnai priėmė ir, matoma, kad toks susirinkimas bus greit susauktas. Nors tiesa, jie pažymėjo, kad susirinkimą tai patizda sušaukti, bet kaip bus susitarę su dirbtuvių savininkais, tai dar sunku pasakyti.

Suprantama, kad vieninąs darbininkų spaudimas vyriausybes prižiūrėti darbdavius, kad neriektų išeiti į gatvę darbininkams daug prisidėsi ir prie darbdavių pakeitimo savo minties.

Visi unijistai dalyvaukime savo vienietų susirinkimuose ir bendrai rikiame tuos svarbius klausimus. Unijistė.

70% Negrų Karių Užjūry

Washington, D. C.—Karo Departamentas skelbia, kad iš 690,282 negrų karių 70% jų užjūryje.

Iki vasario 28 d., šių metų, 497,566 negrai kariai buvo užjūryje, jų tarpe buvo 709 WACS. 140,154 yra Inžinierijos skyriuje; 63,079 Orlaivynne; 52,884 Infanterijoje, ir 6,548 laipsnuoti karo valdininkai.

Kiek galima spresti iš paduotų žinių, tai amerikiečiai negrai yra geri kovūnai.

Nesmagios Žinutės iš Springfield, Ill.

Mirė Jonas Ūsas. Balandžio 2 d. mirė Jonas Ūsas, 55 metų amžiaus. Buvo pavienis. Pailiko nuliūdime broly ir kitas gimines. Buvo angliakasytis, sunkaus darbo žmogus. Tapo palaidotas su bažnyčios apeigomis.

Mirė Petras Salasevičius. Balandžio 8 d. mirė Petras Salasevičius, 75 metų. Pailiko nuliūdime moterį, 4 dukras ir 2 sūnus. Vėlonis per daugelį metų anglų kasė, buvo sužeistas ir kasyklose neteko akies. Tai už tą sužeidimą gaudavo primokėti ir taip gyveno. Palaidotas su bažnyčios apeigomis. Lai būna jiems ramybė išlėtis žemelėje!

Visko Pasaiko. Trys anglies kasyklos dirba gerai. Kitos, mažos kasyklos, tai užsidarė, nes ten anglį veždavo tik trokais. Bendrai apie Springfieldą jau baigia išnykti anglies kasyklos. Atrodo, kad kaip tik anglį iškas, kuri yra po žeme, tai toliau negalės eiti ir kasyklos užsidarys.

Viršutiniai fabrika dirba gerai, mat, gamina visokius kariškūs dalykus.

Pavasaris pas mus yra ankstyvas ir vaisiniai medžiai veik visi jau peržydėjo. Bet šaltokas oras kartais dar užėina. Prisibijoma, kad tas gali pakentti vaisiams.

A. Čekanasukas. BUENOS AIRES, Argentina. Argentinos stakjardų 40,000 darbininkų užbaigė 18 dienų streiką. Streikas buvo paskelbtas dėl atleidimo 12,000 darbininkų.

CICERO, ILL. PAMATYKITE

'ADOMAS ir JIEVA'

TAIPGI IR KONCERTĄ

Renginį Lietuvių Liuosybės Namų Bendrovė

Sekmad., Balandžio (April) 29

LIUOSYBĖS SVETAINĖJE

148L ir 49th Ct., Cicero, Ill.

LKM CHORAS, Vadovybė J. Kenston

"Adomas ir Ieva" yra parašytas M. Petrausko, plačiai pasižymėjusio kompozitoriaus Amerikoje. Tai gi veria visą jį pamatyti. Antra dalis Programos bus išpildyta 3-ju chorų: Ciceros Moterų, Bridgeporto Moterų ir L.K.M. Choras, vadovybė J. Kenston. Duryts atviros 3-čią val. popiet—lošimas 4-tą val. popiet.

Kviečia visus, Rengimo Komisija. Kadangi D. Yuden tą dieną vyksla į Wisconsiną, tai p-lė F. Balsiūtė Cicero Moterų Chorą vadovaus.

UNION DRUG CO.

35th & S. Halsted Sts. CHICAGO, ILL.

Balm Barr

Nauja Meloda Odos Apsauga!

Išbandykite šį pasiūlymą patys ant savo odos — veltui Varioleis nedidėk bonkute Balm Barr, kuri gausite veltui, pasipirkdami didesnę bonką už 60c. Jei neturite absoliučiai patencinti, sugrąžinkite didesniąją bonką ir gausite imokeltus pinigus atgal. Balm Barr turi savyje anhidros lanolin, pečios gamtos skirią apsaugą jūsų odai. Reguliarė 60c bonka IR 60c 10c mažesnę išbandymui tik ir fakas!

UNION DRUG CO.

35th ir S. Halsted St. Chicago, Ill. Rep.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

Tvirtėusia Lietuvių Pašalpos ir Apraudos Organizacija

- Gullima apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000.
- Pašalpos ir savaitė \$6, \$9, \$12 ir \$15.
- Visiems įstojimas veltui.
- Mėnesinė mokeskis pigiausia.
- Prilima naujus narius nuo 2 metų iki 60 metų amžiaus.

Išrašyk dabar ir savo šeima išrašyk. Išpildyk žemiaus telpančią blankutę ir pasiskų sekamui adresu:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

419 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y.

As noriu gauti informaciją, kaip tapati LDS nariu.

Mano vardas _____

Antraštas _____

Kaip Man Išrodė Waukeganičių Koncertas

Waukegan, Ill.—Grazi, grakšti, linksmutė, nesentanti moteris-motina įėjo į mano ofisą ir priėjus prie rašomo stalo tarė: "Sveikas, daktare." Vėliau paklėjo mano panosėn tikieta,—tik 60 centų, bet už tai pamatysiu linksmas, smagias waukeganietes su savo dukrelėmis ir užgirsi Motery Chora dainuojant, o po koncerto bus šokiai.

Nusipirkau tikietai ir balandžio 22 dieną nužygiavau į svetainę. Neuzįjogai estrados pasirodė Waukegano Motery Choras po vadovystę Miss Milleriūtės. Melodingai, gražiai sudainavo keletą dainelių. Ne tik choras gerai palavintas dainavime, kad smagu ir malonu buvo klausyti, bet kada matai motiną ir jos dukrelę sykiu chore dainuojant, tai jau čia daugiau kaip malonu ir nusikrendi į erdves svajodamas! Priedan, senis-tėvas sėdi ir įtempos akis žiūri tai į savo žilaplaukę mylimą moterį-motina, tai į savo jauną, grakščią dukrelę. Žiūrėdamas iš šalies rodos matai, kad tėvo išraiška veido sakyte sako:—Tai mano šeima, o kur tavo, kaimynka-bičiūli?

Koncerto programos eigoj buvo du profesionaliai smuikininkai, kuriems atkompanavo Miss Ida Petkus. Čia tai jau tikras "master-piece." Toliau jaunutės mergaitės piano duetas ir pavieniai grojio. Neblogai su grojo prodižiamokslės. Aš joms plojavu smarkiai, net delnai paraudo. Na, ir Vyrų Choras pasirodė. Balsai neblogi, tik nesuderinti, neišėjo harmoningai. Čia kaltė choro vedėjo. Vienu žodžiu sakant, Vyrų Choras be sielos! Tai girtų vyrų bilovi-

mas karčiamaoje, bet ne ant estrados, koncerto programoje!

Tai štai toks trumpai įgytas įspūdis koncerto eigoj. Nuosirdus aciū jums, waukeganietės! Darbuokitės kūrybinės kultūros dirvoje ir meno srityje nenuilstančiai.

Dr. A. L. Graičūnas.

Būrys Policistų Kovėsi iki Nugalėjo J. Williams'a

New York, N. Y.—John Williams, šešių pėdų, 200 svarų vyras, buvęs pastebėtas West 135th st. gatvėje girtas, spardant moteriškę. Trys City Patrol Korpo nariai ėmėsi jį suvaldyti. Bet jis viena, seržantą Edward Eisenberg, taip skaudžiai įsipykęs, kad jam gal trūkęs kojos kaulas. Williams nuo jų trijų ištrūko, nepajėgė jo išlaikyti.

Kada paskui jį prispyrė ankštumon šeši radijo mašinomis atsiviję policistai, jis juos irgi daužė, spardė, braidė. Bet visgi policistai jį sulaukė, nuvežė Harlem lijonin pirmaj pagelbai, o paskui po sargyba vežė į Bellevue. Ambulansė jis vėl apkėlė ginkluotus savo sargybinius, nugalėjo ir pabėgo. Bet netoli nubėgo. Sargybinis policistas padavė signalą ir kiti policistai pribuvo. Tačiau ir taip tikrai pašovus jam ranką jį vėl iš naujo suėmė ir nuvežė jį į Bellevue, bet į artimiausią pasitaikiusią Knickerbocker ligoninę.

Williams esąs 39 metų, gyvenęs 222 W. 146th st., New Yorke.

Kol kas nepatirta, ar jis protiniai ligonis, ar šiaip žiaurais būdo žmogus. L.

Iš Marquetteparkiečių Parengimo

Pereitą šeštadienį drg. Bartnikų namuose atsibuvo LLD 146 kuopos parengimėlis.

Susirinko gražus būrelis svečių. Vieni žaidė, kiti šnekučiavosi ir taip linksmai laiką praleido lig vėlyvos nakties.

Nors dalyvių buvo nedaugiausia, vienok gryno pelno liko apie \$45.00. Suprantama, kad kreditas priklauso komisijai: Ziksui, Rasinskiui ir draugei Bartnikienei už skaniai pagamintus užkandžius. Prie virš minėtų materia-

Nori Naujo Karo Padėka

Antradienį besisukindamas po Bridgeporto koloniją, užsukau į vieną lietuvišką valgyklą. Užsisakė pietus skaičiau laikraštį. Staiga užgirdau pošeikį lietuvių kalboj. Visai nepaisydamos varčiau laikraštį.

Posnėkėsys garsėjo ir vienas pilietis sako:—Dabar vienintelė išeitis atgauti Lietuvą, tai paskelbti karą Rusijai. Antras sako:—Jei Amerika dabar paskelbtų karą Sovietų Sąjungai, būk drąsus, kad mūsų kariai sukiltų prieš tokį paskelbimą. Pirmasis sako:—Jei Amerika dabar nepuls Rusijos, tai vėliau vargiai ką bepešytų. Besikabėdami pamatė, kad aš klausausi, tai sulėtinu no kalbą ir nenngirdau kuo baigėsi tų "didelių vyrų" diskusijos.

Vėliau norėjau sužinoti jų vardus, bet nepavyko, nes patarnautojos sakėsi nežinamos. Patyriau tik tiek, kad būta šalininkų lietuvių "mistijos".

Tiems vyrukams tiek reitų pasakyti. Jei jie nori naujo karo, tegu patys susiorganizuoja armiją ir keliauna į mūšį. Kokią teisę jie turi trokšti naujo karo ant Amerikos jaunimo gyvasių. Jie nori gražinti Lietuvon fašizmą ir dėl to įvykdinimo norėtų dar milijonus iškersti Amerikos jaunų vyrų, tai baisi nekįstė!

Antrasis diskutantas matomai gudresnis, jis jau žino, jei skelbtų karą, tai visai Sovietų Sąjungai tektų skelbti, o ne vien Rusijai. Be to, jis supranta, kad Amerikos kariai nepuotų Sovietų Sąjungos, nes jie žino, kad dėka Sovietų Sąjungos, daug mūsų šalies jaunų vyrų gvasių liko išgelbėta. Dar daugiau, mūsų kariai savo akimis mato nacių brutalumus, kaip jie kankino nekaltus žmones.

Kada viso pasaulio mintys atelktos į pastovios taikos klausimą, kada eina tuo reikalu konferencija, kurioj bus nutiesti planai, kad nebūtų kary, tai keletas lietuviškų išsigimėlių planuoja, kaip pradėjus naują karą.

Vyrūčiai, jei norite kraujo geriausias jus patarimas, persipiaukite sau gerklę ir užspringkite su savo šunišku krauju.

Marquetteparkietis.

Vieša Kultūriecių Padėka

Šiomi norime išreikšti širdingus padėkos žodį, vardu Amerikos Lietuvių Motery Kultūros klubo ir choro, visiems kurie pildė programą mūsų įvyksiame parengime balandžio 22 d. Ypatinngai dėkuojame Florence Balsiutei, kuri sumokino veikalą, chorą ir pati dainavo solo ir duetu. Taipgi dėkojame LKM Choru ir jo mokytojai J. Kenston. Dėkojame lošėjoms, duetistėms, solistams ir visiems, kurie bile kuom prisidėjo prie šios programos pasekimungu.

Kartu norime išreikšti padėką visoms darbininkėms ir darbininkams, kurie taip širdingai ir sunkiai dirbo per visą dieną ir vakarą. Kuomet dirba mūsų klubietės, tai jautiesi, kad mūsų visų pareiga prisidėti su darbu, bet kuomet atėjo toks didelis skaičius vyrų į talką, tai mes pasijutome, kad draugai vyrai supranta kultūriecių veiklumą ir kad išreikšus mums simpatiją, jie taip sunkiai ir širdingai dirbo, tad norime joms ypatingai tarti nuoširdų dėkui.

Nei vienas parengimas negali būti pasekmingas, jei jame nebus daug publikos. Ir šį kartą Chicagoos lietuvių publika mūsų nesuvylė. Atsilankė labai skaitlingai ir gražiai parėmė mūsų darbą.

K a l b a m a konferencija, kaip tik ir yra šaukiama tuo

Prašome Išrinkti Delegatus

Gegužės 6 d., 1 val. popiet, Sherman Hotel, Crystal Room, Chicago, Ill, įvyks labai svarbi konferencija.

Prašome visų organizacijų, draugijų ir klubų išrinkti ir pasiųsti delegatus. Konferencijos tikslas, kad apdiskutuoti eilę svarbių problemų. Karas Europoje bus greit laimėtas, japonų nugaikavimas aplaužytas. Kuomet karas visai bus laimėtas, turėsime iš karo industrijos persiorganizuoti ir civilę industriją. Nereikia save apgaudinti, sutiksimė daug visokių painiavų. Darbdaviai žiūrės, kaip daugiau padaryti pelno. 60,000,000 darbininkų grėsia pavojus netekti darbo. Tačiau tas priklausys nuo darbininkų organizuotumo ir nuo to, kaip mūsų šalies pareigaini žiūrės ir tai, ir koks spaudimas bus iš darbininkų pusės.

K o n f e r e n c i j o s S a u k i m o K o m .

WASHINGTONAS, bal. 26.—Pensylvanijos demokratų delegacija, vadovaujama senatorių Guffey ir Myers, indorsavo Trumaną antram terminui.

DR. BURD GRAY savininkas firmos BURD GRAY HERB CO., Inc. Išbuvęs dvi savaites ligonbutyje, kur jam buvo padaryta operacija ant aklosios žarnos, jau sugrįžį į savo ofisą ir apie tai praneša savo pacientams ir draugams.

BURD GRAY HERB CO., Inc. 5907 W. LAKE STREET Telefonas MANFIELD 3171 Chicago, Illinois

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue

Dr. V. A. Šimkus GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIS PRITAIKŲ 744 W. 35th Street

Dr. Striko'is GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue

Dr. T. Dundulis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue

Dr. Bertash 756 West 35th Street

Dr. A. K. Butko LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 Metų Patirtimas

MONARCH LIQUOR Lietuviškas Žydūnas 3529 S. Halsted Street

ANN'S TAVERN 3415 S. Halsted Street

VILNIES Darbininkų Spaudos B-vės Šerinininkų

S U V A Ž I A V I M A S

CRANE COAL COMPANY 5332 So. Long Avenue Telefonas PORTSMOUTH 9923

Ann's Tavern (Buvusi Chalmers) 3600 S. Union Ave.

PAULINA Russian - Turkish BATHS SOUTH SIDES NAUJAUSIA PIRTIS

PAULINA Russian - Turkish BATHS Duodam Elektrus Trymentus, Ultra Violet Sunshine ir Infra-Red Light Radiations.

RAKSON'S TAVERN 3212 SO. HALSTED STREET Victory 7692

Vietinės Moterys Gauna Tūkstančius Extra Raudonų Punkty

Kasdieną yra duodama brangių raudonųjų punkty šerinininkėms, kurios prisėjo išmėsininkams parnuotus riebalus. Kadangi šiai šaliai gali pritrūkti riebalų, tai tie virtuviniai riebalai juo labiau reikalingi gaminti vajams, dirbtinai gumai, parakiti, muilui, dažams ir šimtamis kitų būtinų dalykų mūsų laukui ir namų trauktai.

GRINDIMS IŠKLOJIMAI PRIMAME UŽSAKYMUS ISMIERUOSIME SULYV JUS REIKALAVIMO

THE WEATHER

COOLER WITH SCATTERED LIGHT SHOWERS - Used for saving can't be either scattered or light. It's vitally needed.

APSKAITLIAVIMAI DYKAI OTTO J. BREJLA, Kontraktorius ir Designeris MODERN FLOOR COVERING CO. 6025 Cermak Road Tel. Cicero 7070

Linoleum

Linoleum sienoms, Linoleum grindims, Congoleum ir karat.

Lietuvių Auditorijoj 3133 So. Halsted St.

RAKSON'S TAVERN

Nauja, Smagi UŽEIGA BRIDGEPORTIECIAMS

LIETUVIŠKAS ŽYDŪNAS 3529 S. Halsted Street

CICERIEČIŲ ŠAUNUS POKILIS

Lietuvių Liutosybės Namų Bendrovė yra Cicerojų svarbi organizacija. Ji turi savo salę, abelnai didelį namą. Tai svarbi visuomenės įstaiga. Dėka jai, mes dažnai turime progos pasigerėti gerais koncertais, teatrais ir kitais parengimais.

Pati Namų Bendrovė irgi rūpinasi kultūriniu darbu, ne vien savo salę duoda.

Sekmadienį, balandžio 29 dieną, Bendrovė turės šaunų vakarą. Kaip jau buvo pirmiausia rašyta, trys dideli choral dainuosi. Visi trys gerai pasižymėję. Visiems žinomas LKM Choras, kuris turi eilę solistų, abelnai gerų dainininkų.

Bridgeporto Moterų Choras irgi gerai pasižymėjęs. O jau gerai žinome savą Cicero Moterų Chorą.

Visi jie ruošiasi ciceriečius ir kitus dalyvius palinksminti.

Prie to bus suvaidinta operetė "Adomas ir Ieva." Gerai žinomo lietuvių kompozitoriaus Miko Petrausko veikalas. Prie jo vaidinimo jau senai ruošiamasi. Reikia laukti gero suvaidinimo, tai mums proga pasigerėti operete.

Kaip matote, L.L.N. Bendrovė duos mums gražų vakarą, šaunų parengimą.

Tai įvykis L.L.N.B. salėje, ant 14th St., ir 49th Ct. Pradžią programos 4 valandą vakare.

Po programos bus šokiai ir abelnai pasilinksminimas. Visus Cicero lietuvius taipgi ir chicagiečius kviečiame dalyvauti.

Roselando Žimios

Antanas Yasulaitis
Pradžioje savaitės parvyko atostogom Antanas Yasulaitis pas savo tėvelius, žmoną ir mažą sūnelį. Jauno kario tėveliai gyvena 110 E. 107th St., Roselando.

A. M.-kas.

F. Chernauskas Vieši Pas Motina

Frank Chernauskas
Jūreivis Frank Chernauskas atostogauja pas savo motinėle, 2938 So. Emerald St. Pirmadienį, balandžio 30 d., vėl turės grįžti prie karo tarnystės pareigų.

Detroitietis Jonas Smitrevičius

J. Smith
Jonas Smitrevičius, darbėčij Detroito Smitrevičių stūnas.

Pradžioje savaitės chicagiečius atsiveikino ir išvyko eiti karinių pareigų.

Jis tankiai mas aplankavo, nes geroką laiką buvo Great Lakes Laivyno mokykloj.

Geruos kloties Jonui kur jis važiuoja.

Vilnietis Paul Ambrose Išskrido į New Yorką

Šiandien 9:30 val. ryto Ambrosas išskrido į New Yorką. Pirmiausia jis mano sustoti Nyonkers, N. Y. Po tam Brooklyn, kur randašis pusseserė ir švogėris Povilas Norbutas.

Chicagietis Ambrose mano prabūti savaitę ar daugiau.

Išvykdamas buvo sustojęs Vilnės raštinėj, apžiūrėjo įstaigą ir paliko \$100.00 namo skolų išmokėjimui.

Ambrozai turi gražų rezortą prie Wolf Lake, Baldwin, Mich.

Rep.

Rytoj Slavų Kongresas

Vakare Svarbus Parengimas Amalgameitų Centre. Dainuos Kazakevičius

Sekmadienį, balandžio 29, bus Amerikos Slavų Kongreso, Chicagos skyriaus konferencija, Amalgameitų Centre, 333 So. Ashland ave. Slavų Kongresą sudaro visų slavų tautybių organizacijų. Chicagos skyriaus pirminku yra profesorius J. J. Zmrhal.

Konferencija prasidės 10 valandą ryte, o 8 val. vakare bus masinis mitingas su gražių dainų programą paminėjimui ir pagerbimui mirusiojo prezidento Roosevelt.

Tai bus svarbi konferencija ir gražus parengimas. Lietuviai irgi kviečiami dalyvauti.

Dainuos operos dainininkas Stefan Kazakevičius, kuris jau ir lietuviams gerai žinomas.

K.

Reikalinga Kraujo Išgelbėti Jaunos Moteriškes Gyvybę

Bernice Gaidus, Jurgaitienės dukrelė, tebesiranda ligoninėj; jos padėtis gan bloga. Jai reikia kraujo. Motina prašo geros vaļios žmonių suteikti kraujo.

Ligonė yra Billings ligoninėj, kambarys 422, po No. 950 East 59th St. (59th ir Cottage Grove). Norinti duoti kraujo reikia pasaukti ligoninėj (tel. MID 0800) arba pasimatyti su Jurgaitiene. Jos namų antrašas 3327 S. Union ave.

Jurgaitienė dideliai susirūpinus dukters padėtim. Ji bus labai dėkinga tiems, kurie išties pagalbos ranką šioj sunkioj valandoj—duos dukrelėi reikalingo kraujo.

Draugė.

Popieros Rinkimas Šiandien

Šiandien (balandžio 28) po visą Chicagoą eina rinkimas seno popierio. Popierio stoka yra didelė. Reikalinga surankioti visas numetas, atliekamas popieris, kad jis būtų galimas naudoti perdirbimui į naują ir vėlė naudojamas.

Karui reikalinga visokis popieris, tad reikalinga ir surankioti laikraščiai, žurnalai, visokie popiergėrai.

Ethel Zikiūtė Apsivedė

Girdėjau, kad plačiai žinomų progresyvių žmonių Charles ir Adeles Zikų dukė Ethel išstejė. Vedybos įvyko rodo antradienį Stevens viešbuty. Dalyvavo tik artimi giminės abeju jaunavedžių.

Geros kloties Ethelukei. Ji yra daili ir grakšti mergina, visuomet ir su visais mandagi ir švetinga.

Ji tūlą laiką gyveno su tėvais Marquette Parke.

R.

Padėka

Štrdingai dėkojame visiems dalyviams mūsų vestuvėse. Pirmiausia vestuvių ir vakaro vedėjams—J. Poniuskams, poniai Onai Dovgen, A. ir E. Grigalams, taipgi darbininkams—B. Senekui ir W. Svirmickui. Dėkojame už gražias daineles p-lei Zabukas, p. Stankiūtė ir poniai A. Zabukas. Ačiū komp. Sarpalniui ir Suvalkiečių Draugijai Choriui už gražias daineles ir visiems dalyviams mūsų vestuvėse.

William ir Lena Krisčiūnai.

Onutė Sugrįžo Ženota

Jauna, veikli ir visuomet mandagi Vilnės knygvedė Ona Savukaitė jau yra ne Savukaitė, bet Svaivrušienė. Ji išstejė už savo kario Svaivrušio. Jis po poros savaitių atstogų grįžo į tarnybą, o jiną grįžo prie savo darbo.

Abu jaunavedžiai veiklūs LDS nariai. Kada Svaivrušis grįs iš tarnybos veikiausia ir vėl stos darban, o Ona ir dabar veikia.

Geriausios kloties jiems. Girdėjau, kad vilniečiai gražią dovana savo Onutei įteikė sveikindami ją įeinant į "moterystės stoną."

V.

Grįšius Manoma Užmuštas Europos Karo Fronte

Pirmos klasės karyna Walter J. Grish, kurio motina Marie gyvena ant 5427 So. Sawyer Ave., skelbiama, užmuštas karo fronto Europoje.

ELIZABETH RUBAS IR KITI DEVYNI SUŽEISTI

Degtinės trokas susidūrė su gatvėkariu ir sužeidė 10 asmenų, du jų sunkiai.

Lengviau sužeista Elizabeth Rubas, iš Marquette Parko ir kiti 7 asmenys.

Aksidentas įvyko ant 62nd ir So. Western Ave.

Surasti Kaltinami Vagystėj

Kenneth Roffe sumintas ir kaltinamas svogime iš departininės krautu vė s \$50,000. Jo žmona sako, ji manius, kad jos vyras gaus \$30,000 į metus, o ne \$4,200. Pasirodė, kad jis imdavesis kompanijos pinigūs.

Dolores Reynolds, našlė, irgi suminta ir kaltinama pasisavinime \$16,155 Riley and Kerr kompanijos, Oak Park.

HELP WANTED MALE—REIKIA DARBININKŲ

PUNCH PRESS OPERATORIU STOCK HANDLERS
Patyrusių arba Nepatyrusių
Gera Mokestis ir Pakankamai Viršalūkio.
Laikas ir Pusė Virš 40 Valandų.
Gera Vieta su POKARINE ATEITIMI.
Mūsų Darbininkai Dykai Gauna Grupinį Apdraudą, Ligonbuočių Aptomarnavimą ir Kitus Nuopelnus.
CRESCENT TOOL & DIE CO.
4140 BELMONT AVENUE

REAL ESTATE FOR SALE
Sv. Jono Parapija
Medinis namas 2x5, viršius ir bežemtas, mūrinis garažas su 2 autom. dviem automob. Kaina \$4,500. Įmokėti \$1,000.
Medinis namas 4x4, ant cementinių pagrindu, tolietai viduje, prie 37-tos gatvės ir Hermitage Avenue. Kaina \$3,800. Įmokėti \$500.
SV. JUOZAP PARAPIJA
Medinis namas 2x4, viršius ir bežemtas, medinis garažas 2 autom. Viskas kuogeriausiamė stovyje. Kaina \$6,500. Įmokėti \$2,000.
2x6 namas, pusiau mūrinis, pusiau medinis, tolietai ir maudybinė viduje. Kaina \$5,000.
Medinis namas 2x4, maudybinė ir tolietai viduje. Viskas kuogeriausiamė stovyje Kaina \$4,800.
Medinis namas, 4 gyvenamams, 2x3 ir 2x4, geram stovyje, tolietai viduj. Įmokėti \$500. Kaina \$3,300

ABELNAN DARBU KONTRAKTORIUS
Namų pakeičiam, paramatom, ištiesiam, pamatus padedam, grindis, salygotvius, stulsius plytu, bloku, mediu, delyms, šilumin; atliek status, kambarius; plumbingus, maudybes; pabudavojam kabinesines sinkas; namų stovybių buidinius; langus, porčius, blasteri, insuliuojame; asbestu apmušame šonus; darome planus. Sutartis, Apskaityvius teikiame dykai. Norint pirt ar paruošt arba išstatyti paskaite mus.
GENERAL SALES CO.
5395 So. Sagamon St.
Boulevard 1344-7912

ROOMS FOR RENT
3 Kambarių Flatas ir Garažas iš-rendavimui po num. 3152 S. Wallace, Flatas antram aukšte. Pasaikite Boulevard 4266 arba Prospect 6377.

APSIŠALOK — NESIGALESI!
Nelaukite, Rytoj Galit Pirt! 224. Aprašus visokį savo turta. Katinuos būnį mešai. Aprašus nuo užimant ant bangalo už 5 metus tik \$5.00 nuo tūkstancio. Rakandų ant \$1,000 už 5 metus \$8.00. Mūsų vėgvi apšilėsim \$500.00 už \$10.00. Gaukite mūsų apskaitlavimą — sutapsytsie pinigų. Ant Langų, Namų, Tavernų, Liquor Shopų, Automobilių, Trokų, Health, ACCIDENT & LIFE INS.

VENETIAN Blinds
Užsakykite Dabar CEDRINES ARBA PLEVINES Venetian Blinds
Vienos Savaitės Patarnavimas. Dėl dykai apskaitlavimo pasaukite ENGLEWOOD 3305 SUN RAY VENETIAN BLINDS, Inc. Geruos atviras nuo 9:30 ryto iki 5:30 pop. Galite Uzmokėti 12-ka Mėnesių.

Vietiniai Pranešimai
TOWN OF LAKE
L.D.S. 102 kp. mėsainius susirinkimas įvyks antradienį, gegužės (May) 1 d., 8 val. vakaro, Eberskio Svetainėje, 4600 S. Paulina St.
Draugai ir draugės, būkite visi laiku. Kviečia Kp. Valdyba.

Pranešimai iš Kitur
Leit. Bartnikas Pateko Nelaivėn Vokietijoj
Antras leitenantas George A. Bartnik, kurio tėvas Adomas gyvena ant 5120 S. Whipple Ave., skelbiama patekęs vokiečių nelaivėn.

Pajieskojimai
Pajieskote Petro Imbro, kuris seniau gyvenyo apie 34-ia ir S. Lowe Avenue. Paeina iš Lietuvos, Panevėžio Apk. džio, Raguvės parapijos, Lemekių kaimo.
M. DRAVIDŽIUS
3703 Lakepoint St., Detroit 30, Mich. (28c)

BURIKO RADIO VALANDOS:
W. H. F. C. 1420 K. Ketterger, 7 valandų vakaro.
W. C. F. L. 1000 E. Nedellj, 9:30 val. vakaro.

GRINDŲ ISKLOJIMAS
Asfaltiniai Tile yra tinkamas grindų išklėjimas štuosems, ofisose, tolietaise ir virtuvėse. Dailių spalvų ir išvaldyti. Prieinamos kainos. Telefonuokite arba rašykitė dykam apskaitlavimui.
MR. J. MURPHY
5623 South Ashland Ave.
TELEFONAI:
Grovehill 4568—Englewood 7166

HELP WANTED—MEN

VYRŲ
Būtinai Karinei Industrijai DIREKTI STEEL WAREHOUSEJE
Patyrimas Nereikalingas Geruos Darbo Šalgybos
CENTRAL STEEL & WIRE CO.
2924 W. 51st Street
Kreipkitės: nuo 9 ryto iki 4-rių popiet

Vieno Combination Welderio 2 Šapai Papgelbinuk
GEROS DARBO ŠALGYGOS
90 Valandų Savaitėje, laikas ir pusė virš 40 valandų
Darbas tik Dienomis
Kreipkitės pas:
REMPE CO.
340 N. Sacramento Ave.

PATYRUSIO SARGO
Puikiausios Darbo Valandos.
Patogios Darbo Šalgybos ir Alga.
Dykinė andurinė. Kreipkitės pas:
DAD'S ROOT BEER CO.
2860 N. Talmay Ave.
MR. FRIEDMAN

ICE CUBE CUTTER
ICE STORAGE BIN
Patyrimas darbe prie ledų pageldavimui, bet nebūtinai. Mokestis 90c
Į valandą, būtina industrijai, pastovus darbas.

CONSUMERS CO.
1225 Cortland St.
Diversey 6167 arba Calumet 6743

Vyrų — Eks-Kreivių
BŪTINAI INDUSTRIJAI REIKIA
Įvairių Darbininkų
GERA POKARINE ATEITIS
PATYRUSIAM DARBININKAM.
PAKANKAMAI VIRŠALŪKIO.
Swan-Finch Oil Corp.
5849 West 66th St.

HELP WANTED—WOMEN
WEST SIDE HOTELUI REIKIA TARNAITES
GERA ALGA
Puikiausios Darbo Šalgybos
nuo 8:30 iki 4:30
Pilnas arba dalis laiko
Pasaukite AUSTIN 5696

MERGINŲ
Išsimokinimui
arba mokančiųjų reikta kalpa
"Sleep Casing Selector"
Jums Patiks Mūsų Darbo Šalgybos
LABAI GERAS UZMOKESTIS
PREMIER CASING CO.
624 Root St.

MOTERŲ arba MERGINŲ SAPOS APVALYMIU IR SUVYNOJIMUI VEIDRODŽIŲ
Patyrimas Nereikalingas.
Gera Mokestis
Galite Dirbt ir Viršalūkį.
Patogus dalyvauti.
Kreipkitės pas:
MR. SMIS
659 Washington Blvd.

JAUNŲ MERGINŲ
LENGVAM DARBU DIRBTUVEJE
Patyrimo Nereikia
Geruos POKARINIS Darbas
SUPREME WIRE & METALS PRODUCTS CO.
317 East 29th Street

REIKIA MOTERŲ
Daliniam laikui—lengviems darbam. Rinkimas ir pakavimas rašybių popieros. Poiki transportacija, geros darbo šalgybos.
WHITING PAPER CO.
111 N. Canal St.

Lempoms Apdengiam Darbininkų
LENGVI DIRBTUVES
DARBAI
Patyrimo Nereikia
60c į Valandą
Caroline Burke
3903 COTTAGE GROVE AVE.
3-Ėiam Aukšte

John Shirer, 73 metų, krisdamas savo namuose rūšin pavojingai susižeidė ir numirė.

PUIKUS BALIUS
Šeštadienį, Balandžio 28-tą
Vilnės Svetainėj
3116 S. Halsted St.
Prasidės 7:30 val. vakare.
Programa: Nepaprasti Šokiai: Deklamacijos, Muzika.
Kalbės L. PROŠEIKA
Visus kviečia Kom. Sąjungos Kapsuko Klubas
Po Programos Šokiai Prie Geros Muzikos